

د افغانستان اسلامي جمهوریت

د عدلیې وزارت

رسمي جریډه

د افغانستان د اسلامي جمهوریت د قضائې

قانون د لاسلیکولو د شکیلاړو د واک د قانون

د چاپ نېټه: د ۱۳۸۴ هـ. ش کال د غويي د میاشتې (۳۱) - پرله پسې ګڼه (۸۵۱)

دامتياز خاوند : دعدليې وزارت
مسؤول چلوونكى : عبدالقهار "جويا"
مرستيال : نور علم

رسمي جريده

جمهوری اسلامی

د افغانستان اسلامي

افغانستان

جمهوريت

شماره : (۳۲۱۷)

گڼه : (۳۲۱۷)

تاریخ : ۱۳۸۴/۲/۲۱

نېټه : ۱۳۸۴/۲/۲۱

محترم سرور دانش

د عدلي وزير محترم

وزير عدليه !

سرور دانش !

قانون تشکيلات و صلاحيت محاکم

د افغانستان د اسلامي جمهوريت د

قوة قضائيه جمهوري اسلامي

قضائيه قوې د محکمو د تشکيلاتو

افغانستان را که به داخل (۷) فصل

او واک قانون چې په (۷) فصلونو

و(۷۷) ماده از طرف مجلس عالی

او (۷۷) مادو کې د وزيرانو د عالي

وزراء تصويب و از جانب ما به

مجلس لخوا تصويب او د

اساس فرمان شماره (۱۴) مؤرخ

۱۳۸۴/۲/۲۱ نېټې (۱۴) گڼې

۱۳۸۴/۲/۲۱ توشیح گردیده

فرمان پر بنسټ زموږ لخوا توشیح

است ، بشما ارسال شد تا به نشر

شوی دی ، تاسې ته درواستول شو

آن در جريده رسمی اقدام

چې په رسمي جريده کې يې په

نمائيد .

خپرونو اقدام وکړی .

حامد کرزی

حامد کرزی

رئيس جمهوری اسلامی

د افغانستان د اسلامي جمهوريت

افغانستان

رئيس

رسمي جریده

فرمان

رئیس جمهوري
اسلامي افغانستان در باره
انفاذ قانون تشکيلات و
صلاحيت محاکم
قوه قضائيه جمهوري
اسلامي افغانستان

شماره : (۱۴)

تاریخ : ۱۳۸۴/۲/۲۱

ماده اول :

قانون تشکيلات و صلاحيت
محاکم قوه قضائيه جمهوري
اسلامي افغانستان را که
به اساس مصوبه شماره (۴)
مؤرخ ۱۳۸۴/۱/۲۹ از طرف
مجلس عالی وزراء به داخل
(۷) فصل و (۷۷) ماده
تصویب گردیده است توشیح
میدارم .

د افغانستان د اسلامي
جمهوريت د قضائيه قوې د
محکمو د تشکيلاتو او واک د
قانون د انفاذ په هکله ، د
افغانستان د اسلامي جمهوريت
د جمهوري رئيس
فرمان

گڼه : (۱۴)

نېټه : ۱۳۸۴/۲/۲۱

لومړۍ ماده :

د افغانستان د اسلامي جمهوريت د
قضائيه قوې د محکمو د
تشکيلاتو او واک قانون
چې په (۷) فصلونو
او (۷۷) مادو کې د وزيرانو د
عالي مجلس لخوا د ۱۳۸۴/۱/۲۹
نېټې د (۴) گڼې مصوبې
پر بنسټ تصویب شوی دی ،
توشیح کوم .

رسمي جریده

دوه یمه ماده :

دغه فرمان د توشیح له نېټې څخه
نافذ او په رسمي جریده کې دې
خپور شي .

ماده دوم :

این فرمان از تاریخ توشیح
نافذ و در جریده رسمی
نشر گردد .

حامد کرزی

د افغانستان د اسلامي جمهوریت
رئیس

حامد کرزی

رئیس جمهوري اسلامي
افغانستان

رسمي جریده

فهرست مندرجات

قانون تشکيلات و صلاحيت محاکم قوه قضائيه

جمهوری اسلامی افغانستان

فصل اول

احکام عمومی

صفحه	عنوان	ماده
۱.....	هدف.....	ماده اول :
۲.....	استقلاليت.....	ماده دوم:
۲.....	صلاحيت رسيدگي.....	ماده سوم:
۲.....	دايره صلاحيت.....	ماده چهارم:
۳.....	اعتراض بر فيصله.....	ماده پنجم :
۳.....	طرز رسيدگي.....	ماده ششم:
۵.....	مصدر حکم.....	ماده هفتم:
۵.....	علنيت جلسه.....	ماده هشتم:
۶.....	ذکر مواد قانونی در فيصله.....	ماده نهم:
۷.....	واجب التعميل بودن فيصله ها.....	ماده دهم:
۷.....	داشتن وکیل مدافع.....	ماده یازدهم:
۷.....	داشتن ترجمان.....	ماده دوازدهم:
۸.....	عدم امتناع از اصدار حکم.....	ماده سیزدهم:
۸.....	استقلاليت در اصدار حکم.....	ماده چهاردهم:
۹.....	عدم عضويت در حزب.....	ماده پانزدهم:

رسمی جریده

فصل دوم

تشکیل، ترکیب و صلاحیت ستره محکمه

۹.....	ستره محکمه	ماده شانزدهم:
۱۰.....	ترکیب ستره محکمه	ماده هفدهم:
۱۰.....	دیوان های ستره محکمه	ماده هجدهم:
۱۱.....	صلاحیت رئیس دیوان	ماده نوزدهم:
۱۱.....	مستشاران قضایی	ماده بیستم:
۱۲.....	تعیین مستشاران قضایی	ماده بیست و یکم:
۱۲.....	وظایف مستشاران	ماده بیست و دوم:
۱۳.....	آمریت عمومی اداری قوه قضائیه	ماده بیست و سوم:
۱۴.....	وظایف و صلاحیت های قضایی ستره محکمه	ماده بیست و چهارم:
۱۶.....	جلسات ستره محکمه	ماده بیست و پنجم:
۱۷.....	نقض فیصله محکمه تحتانی	ماده بیست و ششم:
۱۸.....	ارجاع به سبب بطلان	ماده بیست و هفتم:
۲۰.....	وجوب تعمیم احکام و قرارها	ماده بیست و هشتم:
۲۰.....	وظایف و صلاحیت های اداری ستره محکمه	ماده بیست و نهم:
۲۳.....	صلاحیت های رئیس ستره محکمه	ماده سی ام:

رسمی جریده

فصل سوم

تشکیل، ترکیب و صلاحیت محاکم استیناف

ماده سی و یکم:	تشکیل محکمه استیناف..... ۲۵
ماده سی و دوم:	ترکیب دیوان های محاکم استیناف..... ۲۶
ماده سی و سوم:	رسیدگی فیصله ها و قرار ها..... ۲۷
ماده سی و چهارم:	رفع اختلافات صلاحیت قضایی..... ۲۸
ماده سی و پنجم:	قطعیت فیصله ها و قرار ها..... ۲۸
ماده سی و ششم:	وظایف و صلاحیت های رئیس محکمه استیناف..... ۲۹
ماده سی و هفتم:	رهبری جلسات..... ۳۰
ماده سی و هشتم:	مسئولیت..... ۳۰
ماده سی و نهم:	شعبات محکمه استیناف..... ۳۱

فصل چهارم

تشکیل، ترکیب و صلاحیت محاکم ابتدائیه

ماده چهل و یکم:	تشکیل..... ۳۱
ماده چهل و یکم:	ترکیب محاکم ابتدائیه..... ۳۲
ماده چهل و دوم:	رسیدگی قضایا توسط دیوانهای محاکم ابتدائیه..... ۳۳
ماده چهل و سوم:	رهبری محکمه و دیوان ها..... ۳۴
ماده چهل و چهارم:	محکمه اطفال..... ۳۵
ماده چهل و پنجم:	محکمه ابتدائیه تجارتنی..... ۳۶
ماده چهل و ششم:	رسیدگی به قضایای اختصاصی..... ۳۶
ماده چهل و هفتم:	ترکیب محکمه ابتدائیه و لسوالی..... ۳۷

رسمی جریده

۳۸.....	صلاحیت محکمه ابتدائیه ولسوالی	: ماده چهل و هشتم
۳۸.....	توظیف قاضی مؤقت	: ماده چهل و نهم
۳۹.....	ایجاد دیوانهای ضروری	: ماده پنجاهم
۳۹.....	طرز رسیدگی جرایم متعدد	: ماده پنجاه و یکم
۴۱.....	مسئولیت	: ماده پنجاه و دوم
۴۱.....	قطعیت فیصله	: ماده پنجاه و سوم
۴۲.....	شعبات اداری	: ماده پنجاه و چهارم
۴۲.....	ادارات ثبت اسناد و وثایق	: ماده پنجاه و پنجم
۴۳.....	ثبت اسناد و علایم تجارتي	: ماده پنجاه و ششم
۴۴.....	ارایه گزارش	: ماده پنجاه و هفتم

فصل پنجم

امور مربوط به قضات و کارکنان قوه قضائیه

۴۴.....	شرایط انسلاک قضاء	: ماده پنجاه و هشتم
۴۶.....	سوگند	: ماده پنجاه و نهم
۴۷.....	تقرر و تبدل قضات	: ماده شصتم
۴۸.....	تقرر و تبدل کارکنان اداری	: ماده شصت و یکم
۴۹.....	تقاعد قضات	: ماده شصت و دوم
۵۰.....	تبدیلی قضات	: ماده شصت و سوم
۵۱.....	تقدیر نامه ها	: ماده شصت چهارم
۵۲.....	تطبيق احکام قوانین کار و مامورین دولت	: ماده شصت و پنجم
۵۳.....	امتیاز مسلکی	: ماده شصت و ششم

رسمي جریده

فصل ششم

مسئولیت جزائی و تأدیبی قضاات

- ماده شصت و هفتم : توقیف قاضی ۵۳
ماده شصت و هشتم : تأدیب قضاات ۵۴

فصل هفتم

احکام متفرقه

- ماده شصت و نهم : پذیرش مجدد قاضی مستعفی ۵۴
ماده هفتادم : لباس قضاات ۵۵
ماده هفتاد و یکم : کارت هویت ۵۵
ماده هفتاد و دوم : داشتن مهر ۵۵
ماده هفتاد و سوم : امنیت قضاات و محاکم ۵۶
ماده هفتاد و چهارم : معاش ۵۶
ماده هفتاد و پنجم : ثبت دارایی ۵۷
ماده هفتاد و ششم : نشریه اختصاصی ۵۷
ماده هفتاد و هفتم : تاریخ انفاذ ۵۷

رسمي جریده

۱

د افغانستان د اسلامي

جمهوريت د قضائيه قوې د

محکومود تشکيلاتو او واک

قانون

قانون تشکيلات

و صلاحيت محاکم قوه

قضائيه جمهوري اسلامي

افغانستان

لومړی فصل

عمومي حکمونه

فصل اول

احکام عمومي

هدف :

لومړۍ ماده :

دغه قانون د اساسي قانون د يوسلو شپاړسمې او يوسلو درويشتمې مادې د حکمونو پر بنسټ د افغانستان اسلامي جمهوريت د قضائيه قوې د تشکيل ، د سترې محکمې او د استيناف او ابتدائيه محکمو د دندو او واکونو او د هغو د اړوندو قاضيانو د چارو د تنظيم په منظور وضع شوی دی .

هدف :

ماده اول :

اين قانون به تاسی از احکام مواد یکصد و شانزدهم و یکصد و بیست و سوم قانون اساسی به منظور تشکیل قوه قضائیه ، تنظیم وظایف و صلاحیت های ستره محکمه و محاکم استیناف و ابتدائیه جمهوری اسلامی افغانستان و امور مربوط به قضات آن وضع گردیده است .

رسمي جریده

خپلواکي (استقلاليت) :

دوه یمه ماده :

قضائیه قوه د دولت خپلواک رکن دی چې له سترې محکمې ، د استیناف له محکمو او ابتدائیه محکمو څخه مرکبه ده .

گرځندې (سیارې) محکمې د اړتیا په صورت کې د سترې محکمې په وړاندیز او د جمهور رئیس په منظوری- جوړېدای شي .

د څېړنې (رسیدگی) واک :

درېمه ماده :

د قضائیه قوې په واک کې د هغو ټولو د عواووڅېړنه شامله ده چې د دولت په شمول د حقیقي یا حکمي اشخاصولخوا د مدعي یا مدعي علیه په توگه د قانون د حکمونو مطابق ، دمحکمې په وړاندې اقامه کېږي .

دواک دایره :

څلورمه ماده :

هیڅ قانون نشي کولای په هېڅ حالت کې یوه قضیه یا ساحه د

استقلاليت:

ماده دوم:

قوه قضائیه رکن مستقل دولت بوده ، مرکب از ستره محکمه ، محاکم استیناف و محاکم ابتدائیه میباشد .

محاکم سیار در صورت ضرورت به پیشنهاد ستره محکمه و منظوری رئیس جمهور ایجاد شده می تواند .

صلاحیت رسیدگی:

ماده سوم:

صلاحیت قوه قضائیه شامل رسیدگی به تمام دعا ویست که از طرف اشخاص حقیقی یا حکمی به شمول دولت بحیث مدعی یا مدعی علیه در پیشگاه محکمه مطابق به احکام قانون اقامه می گردد .

دایره صلاحیت :

ماده چهارم:

هیچ قانون نمی تواند در هیچ حالت قضیه یا ساحه را از دائره

رسمي جریده

۳

صلاحیت قوه قضائیه خارج ساخته
 وبه مرجع دیگری تفویض نماید.
 این حکم مانع تشکیل محاکم خاص
 مندرج مواد (شصت و نهم ،
 هفتاد و هشتم و یکصد و بیست و
 هفتم) قانون اساسی و محاکم
 عسکری در قضایای مربوط به آن
 نمی گردد.

اعتراض بر فیصله :

ماده پنجم:

طرفین دعاوی میتوانند در مورد
 فیصله های صادره محکمه تحتانی
 مطابق احکام قانون ، به پیشگاه
 محکمه فوقانی اعتراض
 نمایند. فیصله های قطعی
 محاکم ازین حکم مستثنی
 است.

طرز رسیدگی:

ماده ششم :

(۱) رسیدگی به قضا یا در محاکم
 از لحاظ کیفیت و ماهیت قضیه در

قضائیه قوی د واک له دایرې څخه
 وباسي اوبلې مرجع ته یې وسپاري.
 دغه حکم د اساسي قانون په
 (نهمه شپېتمه ، اته اوپایمه او یوسلو
 اووه ویشتمه) ماده کې درج د
 خاصو محکمو او په اړوندو قضیو
 کې د عسکري محکو د تشکیل
 ځنډ نه گرځي .

پر فیصلې باندې اعتراض:

پنځمه ماده :

د دعوو او اړخونه کولای شي د
 کښتنې محکمې د صادرولو
 فیصلو په هکله د قانون د حکمونو
 مطابق ، د پورتنۍ محکمې په
 وړاندې اعتراض وکړي. د محکو
 قطعي فیصلې لدې حکم څخه
 مستثني دي .

د څېړنې ډول

شپږمه ماده :

(۱) په محکو کې د قضیو څېړنه د
 قضیې د کیفیت او ماهیت له اړخه

رسمي جریده

دو مرحله (ابتدائی و استینافی) صورت میگیرد .

(۲) ستره محکمه قضایای واصله از محاکم استیناف را صرفاً از نگاه صحت تطبیق قانون (در صورت نقض یا ابرام) مورد رسیدگی قرار میدهد ، مگر اینکه قانون در حالت خاص صلاحیت رسیدگی قضیه را از لحاظ کیفیت و ماهیت به آن تفویض نموده باشد .

(۳) قضایا در محاکم توسط قضات به ترتیب ذیل رسیدگی میشود :

۱- در مرحله ابتدائی به اشتراک سه نفر قاضی، مگر اینکه تعداد قضات کمتر از سه نفر باشد، درین صورت رسیدگی قضیه توسط کمتر از سه نفر قاضی جواز دارد.

په دوه وو (ابتدائی او استینافی) پراوونو کې صورت مومي .

(۲) ستره محکمه د استیناف له محکمو څخه ور رسېدلې قضیې یوازې د قانون د تطبیقېدو د صحت له اړخه (د نقض یا ابرام په صورت کې) تر څېړنې لاندې نیسي ، خو دا چې په خاص حالت کې د قضیې د څېړنې واک د کیفیت او ماهیت له اړخه هغې ته سپارل شوی وي .

(۳) په محکمو کې قضیې د قاضیانو لخوا په لاندې توگه څېړل کېږي :

۱- په ابتدایي پړاو کې د دریو تنو قاضیانو په گډون ، خو دا چې د قاضیانو شمېر له دریو تنو څخه لږ وي ، پدې صورت کې د قضیې څېړل له دریو تنو قاضیانو څخه د لږو په واسطه جواز لري .

رسمي جریده

۵

۲- در مرحله استینافی توسط سه نفر قاضی.

۳- در مرحله فرجام توسط دو نفر قاضی ستره محکمه یا بیشتر از آن.

مصدر حکم:

ماده هفتم:

محاکم حین رسیدگی قضایا، احکام قانون اساسی وسائر قوانین نافذہ را تطبیق می نمایند.

در صورتیکه صراحت قانونی در قضیه موجود نباشد، رسیدگی و اصدار حکم مطابق به احکام مندرج مواد (یکصد و سی ام و یکصد سی و یکم) قانون اساسی صورت میگیرد.

علیت جلسه:

ماده هشتم:

در محاکم افغانستان، محاکمه به صورت علنی

۲- په استینافي پړاو کې د دريو تنو قاضيانو په واسطه .

۳- په وروستني پړاو کې د سترې محکمې د دوو تنو يا له هغو څخه د زياتو قاضيانو په واسطه .

د حکم مصدر:

اوومه ماده:

محکمې د قضیو د څېړنې په وخت کې د اساسي قانون او نورو نافذو قوانینو حکمونه تطبیقوي .

په هغه صورت کې چې په قضیه کې قانوني صراحت موجود نه وي ، څېړنه او د حکم صادرول د اساسي قانون په (يو سلو دېرشمه او یوسلو یو دېرشمه) ماده کې د درج شوو حکمونو مطابق صورت مومي .

د جلسې علیت:

اتمہ ماده:

د افغانستان په محکمو کې محاکمه په څرگنده (علني) توگه

رسمي جریده

دایر میگردد و هر شخص
حق دارد با رعایت
احکام قانون در آن حضور
یابد .

محکمه میتواند در حالاتیکه در
قانون تصریح گردیده ،
یا سری بودن محاکمه
ضروری تشخیص گردد ، جلسات
سری دایر کند ولی اعلام
حکم باید به هر حال علنی
باشد .

ذکر مواد قانونی در
فیصله:

ماده نهم:

محاکم مکلف اند دلایل
و اسباب حکمی را که
صادر می کنند با ذکر
مواد قانونی مورد
استناد در فیصله خویش تصریح
نمایند .

دایربری او هر شخص
حق لری د قانون د حکمونو له په
پام کې نیولو سره په هغې کې
حضور ومومي .

محکمه کولای شي په هغو
حالاتو کې چې په قانون
کې تصریح شوي دي یا د محاکمې
سري توب اړین تشخیص شي ،
سري جلسې دایرې کړي خو د
حکم اعلام په هر حال باید علنی
وي .

په فیصله کې د قانونی موادو
ذکر کول :

نهمه ماده :

محکمې مکلفې دي د استناد وړ
قانونی موادو په ذکرولو
سره د هغه حکم دلایل
او اسباب چې صادر وي یې، په
خپله فیصله کې تصریح
کړي .

رسمي جریده

۷

د فيصلو واجب التعمیل والی :

لسمه ماده :

د محکمو قطعي فيصلې واجب-
التعمیل دي، خو دشخص په مرگ د
حکم په حالت کې چې د جمهور
رئيس له منظوری وروسته تطبیقېږي.

د مدافع وکیل لرل :

یوولسمه ماده :

هر شخص کولای شي له نیوني
سره سم ، د تور د دفع کولو یا د
حق د اثبات لپاره ، شخصاً اقدام
وکړي او یا مدافع وکیل وټاکي. په
جنائي قضیو کې د نېستمناو شخصو
لپاره د اړوند تقیني سند مطابق ،
مدافع وکیل ټاکل کېږي.

د ژباړونکي لرل:

دوولسمه ماده :

که چېرې د دعوي لوری ،
په هغه رسمي ژبه چې محاکمه په
هغې صورت مومي ، ونه پوهېږي، د
قضیې په موادو او سندونو باندې

واجب التعمیل بودن فیصله ها :

ماده دهم:

فیصله های قطعی محاکم واجب-
التعمیل است، مگر در حالت حکم
بمرگ شخص که بعد از منظوری
رئيس جمهور تطبیق میگردد.

داشتن وکیل مدافع:

ماده یازدهم:

هر شخص میتواند برای دفع اتهام
به مجرد گرفتاری و یا
اثبات حق خود وکیل
مدافع تعیین کند . در قضایای
جنائی برای اشخاص
بی بضاعت طبق سند تقیني مربوط
وکیل مدافع تعیین می شود.

داشتن ترجمان:

ماده دوازدهم:

هرگاه طرف دعوی، لسان
رسمی را که محاکمه توسط آن
صورت می گیرد ، نداند، حق
اطلاع به مواد و اسناد قضیه و

رسمي جریده

صحت در محکمه به زبان مادری
توسط ترجمان برایش تأمین
می گردد.

عدم امتناع از اصدار

حکم:

ماده سیزدهم:

محکمه نمی تواند درباره قضیه ای
که آنرا مورد رسیدگی قرار داده
است ، از اصدار حکم امتناع
ورزد . قضیه تحت بررسی قبل از
اتخاذ تصمیم از محکمه خارج
ساخته شده نمی تواند.

استقلالیت در اصدار

حکم:

ماده چهاردهم:

محاکم حین رسیدگی به قضایا
مستقل بوده و درصددور
احکام صرف تابع قانون
می باشند.

رسیدگی و اصدار حکم توسط
محاکم براساس اصل تساوی

د خبرتیا او په محکمه کې په
مورنۍ ژبه د ترجمان په واسطه د
خبرو کولو حق ورته تأمینېږي .

د حکم له صادرولو څخه ډډه

نه کول :

دیارلسمه ماده :

محکمه نشي کولای د هغې قضیې
په هکله چې تر څېړنې لاندې یې
نیولې ده ، د حکم له صادرولو
څخه ډډه وکړي . تر څېړنې لاندې
قضیه د تصمیم له نیولو د مخه له
محکمې څخه ایستل کېدای نشي .

د حکم په صادرولو کې

خپلواکي :

څوارلسمه ماده :

محکمې د قضیو د څېړنې په وخت
کې خپلواکې دي او د حکم په
صادرولو کې یوازې د قانون تابع
دي .

د محکمو په واسطه څېړنه او د حکم
صادرول د قانون او محکمې په

رسمي جریده

۹

طرفین در برابر قانون
و محکمه و رعایت عدالت
و بی طرفی صورت
می گیرد.

عدم عضویت در حزب:

ماده پانزدهم :

قضات نمی توانند در مدت تصدی
وظیفه عضویت حزب سیاسی را
داشته باشند.

فصل دوم

تشکیل ، ترکیب و صلاحیت

ستره محکمه

ستره محکمه:

ماده شانزدهم :

ستره محکمه به حیث
عالی ترین ارگان قضائی
کشور در رأس قوه قضائیه
جمهوری اسلامی افغانستان قرار
دارد.

وړاندې د اړخونو د تساوی-
د اصل پر بنسټ او د عدالت او
ناپلوی- په پام کې نیولو سره صورت
مومي .

په گوند کې نه غړیتوب :

پنځلسمه ماده :

قاضیان نشي کولای د دندې د
تصدی- په موده کې د سیاسي گوند
غړیتوب ولري .

دوه یم فصل

د سترې محکمې تشکیل ،

ترکیب او واک

ستره محکمه :

شپاړسمه ماده :

ستره محکمه د هېواد د ډېر
عالی قضایي ارگان په توگه ، د
افغانستان د اسلامي جمهوریت د
قضائیه قوې په سرکې ځای
لري .

رسمي جریده

د سترې محکمې ترکیب :

اوولسمه ماده :

ستره محکمه له نهو غړو څخه جوړه ده چې د اساسي قانون په یو سلو اووه لسمه او یو سلو اتلسمه ماده کې د درج شوو حکمونوله په پام کې نیولو سره ، د ولسي جرگې په تایید ، د جمهور رئیس لخوا ټاکل کېږي .

جمهور رئیس له غړو څخه یوې ، د سترې محکمې د رئیس په توګه ټاکي .

د سترې محکمې دېوانونه :

اتلسمه ماده :

(۱) ستره محکمه له لاندې دېوانونو څخه جوړه ده :

۱- د عمومي جزاء دېوان .

۲- د عامه امنیت دېوان.

۳- د مدني او عامه حقوقو دېوان .

۴- سوداګریز(تجارتی) دېوان .

(۲) د دې مادې په (۱) فقره

ترکیب ستره محکمه:

ماده هفدهم :

ستره محکمه مرکب از نه عضو بوده که با نظر داشت احکام مندرج مواد یک صد و هفدهم و یک صد و هجدهم قانون اساسی از طرف رئیس جمهور به تأیید ولسی جرگه تعیین می گردند.

رئیس جمهور یکی از اعضاء را بحیث رئیس ستره محکمه تعیین می نماید.

دیوان های ستره محکمه:

ماده هجدهم :

(۱) ستره محکمه متشکل از دیوانهای ذیل میباشد:

۱- دیوان جزای عمومی .

۲- دیوان امنیت عامه.

۳- دیوان مدنی و حقوق عامه .

۴- دیوان تجارتي .

(۲) ریاست هریک از دیوانهای

رسمي جریده

۱۱

مندرج فقره (۱) این ماده را یکی از اعضای ستره محکمه که بالنوبه به انتخاب رئیس ستره محکمه برای مدت یک سال تعیین می شود، به عهده می گیرد.

صلاحیت رئیس دیوان:

ماده نهم:

رؤسای دیوان های ستره محکمه دارای صلاحیت ها و وظایف ذیل می باشند:

۱- رهبری فعالیت دیوان مربوط.

۲- تدویر جلسات دیوان مربوط و ریاست از آن.

۳- تنظیم امور و توحید تجارب قضائی دیوان های مربوط و ارائه گزارش به ستره محکمه.

مستشاران قضائی:

ماده بیستم:

ستره محکمه دارای مشتشاران قضائی میباشد که تعداد مجموعی

کپی د درج شوو دپوانونو د هر یوه ریاست د سترې محکمې له غړو څخه یو چې د سترې محکمې د رئیس په ټاکنه د یوه کال لپاره په وار سره ټاکل کېږي، په غاړه اخلي.

د دېوان د رئیس واک:

نولسمه ماده:

د سترې محکمې د دپوانونو رئیسان د لاندې واکونو او دندو لرونکي دي:

۱- د اړوند دېوان د فعالیت لارښوونه.

۲- د اړوند دېوان د غونډو جوړول او د هغو ریاست کول.

۳- داروندو دپوانونو د چارو تنظیمول او د قضایي تجربو توحیدول او سترې محکمې ته درپوت ورکول.

قضائي مستشاران:

شلمه ماده:

ستره محکمه د قضایي مستشارانو لرونکې ده چې ټول شمېرې له

رسمي جریده

۱۲

آنها از سی و شش نفر بیشتر بوده
نمی تواند.

تعیین مستشاران قضائی:

ماده بیست و یکم:

مستشاران قضائی ستره محکمه از
میان قضاتی تعیین می گردند که
دارای اهلیت، کفایت و درایت
کامل بوده و حد اقل ده سال طور
بالفعل خدمت قضائی را انجام داده
باشند .

توظیف مستشاران قضائی در دیوان
ها از صلاحیت رئیس ستره محکمه
می باشد.

وظایف مستشاران :

ماده بیست و دوم:

مستشاران قضائی ، قضایای
وارد را تحلیل و ارزیابی
نموده ، گزارش آنرا تهیه
و غرض اتخاذ تصمیم به جلسه
قضائی ارائه می نماید .

شپردپرشو تنوخته زیاتپدای
نشی .

د قضایی مستشارانو ٲاکل :

یو ویشتمه ماده :

د سترې محکمې قضایی مستشاران
د هغو قاضیانو له منځ څخه ٲاکل
کېږي چې د بشپړ اهلیت ، کفایت
او درایت لرونکي وي او لٲترلٲړه
لس کاله یې بالفعل قضایی خدمت
سرتنه رسولی وي .

په دېوانونو کې د قضایی مستشارانو
توظیفول د سترې محکمې د رئیس
واک دی .

د مستشارانو دندې :

دوه ویشتمه ماده :

قضایی مستشاران ، ور رسېدلې
قضیې تحلیل او ارزوي ، رپوٲ یې
برابر وي او د تصمیم نیولو لٲاره یې
قضایی غونډې ته وړاندې
کوي .

رسمي جریده

۱۳

د قضائیه قوې عمومي اداري

آمریت :

درويشتمه ماده :

(۱) قضايي قوه د اجرايي او قضايي چارو دښه تنظيم په منظور، د عمومي اداري آمریت لرونکې ده چې په سر کې يې عمومي امر ځای لري .

(۲) عمومي اداري امر د سترې محکمې د رئیس په وړاندیز او د جمهور رئیس په منظوری- ټاکل کېږي .

عمومي اداري امر په عين حال کې د سترې محکمې منشي او ويندوی دی او دلاندې اوصافو لرونکی وي:

۱- د تقرر په وخت کې يې سن له دېرشو کلونو څخه لږ نه وي .

۲- د عالي تحصيلاتو لرونکی وي او په اداره کې کافي تجربه ولري.

۳- د ښه سيرت او ښک شهرت لرونکی وي .

۴- د محکمې لخوا د بشري ضد او جنايت جرمونو په ارتکاب يا له

آمریت عمومي اداري قوه

قضائیه:

ماده بیست و سوم :

(۱) قوه قضائیه به منظور تنظيم بهتر امور اجرائی و قضائی ، دارای آمریت عمومي اداري بوده که در رأس آن امر عمومي قرار دارد.

(۲) امر عمومي اداري به پیشنهاد رئیس ستره محکمه و منظوری رئیس جمهور تعیین میگردد .

امر عمومي اداري در عين حال منشی و سخنگوی ستره محکمه بوده و دارای اوصاف ذیل می باشد:

۱- سن وی حین تقرر از سی سال کمتر نباشد.

۲- دارای تحصيلات عالی بوده و در اداره تجربه کافی داشته باشد.

۳- دارای حسن سيرت و شهرت نیک باشد.

۴- از طرف محکمه به ارتکاب جرایم ضد بشري و جنايت يا

رسمي جریده

مدني حقوقو څخه په حرمان نه وي محکوم شوی .

(۳) ستره محکمه د مسلکي او اداري څانگو لرونکې ده چې د قضائيه قوې د عمومي اداري امریت په چوکاټ کې فعالیت کوي . د سترې محکمې د مسلکي او اداري څانگو تشکیل او د فعالیت ډول د جلا مقرر و مطابق تنظیمېږي .

(۴) عمومي اداري امریت کولای شي عندالضرورت دسترې محکمې د تائید او د جمهور رئیس له منظوری وروسته نورې څانگې جوړې کړي . د سترې محکمې قضائيه دندې

او واکونه :

څلېرېشتمه ماده :

ستره محکمه د قوانینو د تفسیر او قضائيه چارو په ساحه کې د لاندې دندو او واکونو لرونکې ده :

۱- د قانون مطابق د حکومت یا محکمو د غوښتنې پر اساس ، له اساسي قانون سره د قوانینو ، تقنیني

حرمان از حقوق مدنی محکوم نشده باشد.

(۳) ستره محکمه دارای شعبات مسلکی و اداری میباشد که در چوکات امریت عمومی اداری قوه قضائيه فعالیت می نمایند. تشکیل و طرز فعالیت شعبات مسلکی و اداری ستره محکمه طبق مقرر و های جداگانه تنظیم می گردد.

(۴) امریت عمومی اداری می تواند عندالضرورت شعبات دیگری را بعد از تائید ستره محکمه و منظوری رئیس جمهور ایجاد نماید.

وظایف و صلاحیت های قضائيه

ستره محکمه :

ماده بیست و چهارم :

ستره محکمه در ساحه تفسیر قوانین و امور قضائيه دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشد :

۱- بررسی مطابقت قوانین ، فرامین تقنینی و معاهدات بین الدول و میثاق های بین المللی با قانون

رسمي جریده

۱۵

اساسی و تفسیر آنها بر اساس تقاضای حکومت یا محاکم طبق قانون .

۲- پیشنهاد طرح قانون در ساحه تنظیم امور قضائی به شورای ملی از طریق حکومت .

۳- تجدید نظر بر فیصله های محاکم به سبب ظهور دلایل جدید بر اساس اعتراض لوی خانونال یا طرف دعوی ، طبق احوال پیشینی شده در قوانین مربوط .

۴- حل تنازع صلاحیت محاکم و تفویض صلاحیت رسیدگی قضیه از یک محکمه به محکمه دیگر براساس تقاضای لوی خانونال یا طرف دعوی در حال موجودیت دلایل مؤجه .

۵- بررسی دلایل واتخاذ تصمیم در مورد اعاده مجرمین به دولت خارجی مطابق به احکام قانون .

فرمانونو ، بین الدول معاهدو او نړیوالو میثاقونو د مطابقت خپرل او د هغو تفسیرول .

۲- د حکومت له لارې ملي شوري ته د قضایي چارو د تنظیم په ساحه کې د قانون د طرحې وړاندیز .

۳- په اړوندو قوانینو کې د اټکل شویو احوالو مطابق ، د لوی خانونال یا د دعوي د لوري د اعتراض پر بنسټ ، د نویو دلیلونو د پیدا کېدو په سبب د محکمو پر قطعي فیصلو باندې نوې کتنه .

۴- د مؤجه دلیلونو د موجودیت په حال کې، د لوی خانونال یا د دعوي دلوري دغو بنسټي پر بنسټ د محکمو د واک د تنازع حل کول او له یوې محکمې څخه بلې محکمې ته د قضیې د خپرې د واک سپارل .

۵- د قانون د حکمونو مطابق ، بهرني دولت ته د مجرمینو د بېرته ورکړې (اعادې) په هکله د دلیلونو خپرنه او د تصمیم نیول .

رسمي جریده

۶- بررسی دلایل اتهام واتخاذ تصمیم در مورد تسلیم دهی تبعه کشور به دولت خارجی با رعایت حکم ماده بیست و هشتم قانون اساسی.

۷- تأمین وحدت رویه قضائی .

۸- اتخاذ تصمیم در مورد تخلفات جنائی و انتظامی قضات .

۹- بررسی استهداآت محاکم در امور قضائی و ارائه جواب به آن .

جلسات ستره محکمه :

ماده بیست و پنجم :

(۱) ستره محکمه در هر پانزده روز جلسه عادی را دایر می نماید.

جلسات فوق العاده ستره محکمه بر اساس تقاضای رئیس ستره محکمه ، پیشنهاد لوی خانونال یا مطالبه یک ثلث اعضای آن دایر شده می تواند.

۶- د اساسی قانون د اته ویشتمی مادې د حکم له په پام کې نیولو سره بهرني دولت ته د هېواد د تبعه د تسلیمولو په هکله د تورد دلیلونو خپرنه او د تصمیم نیول .

۷- د قضائی تگلارې (رویی) د وحدت تأمینول .

۸- د قاضیانو د جنائی او انتظامي سرغړونو په هکله د تصمیم نیول .

۹- په قضایي چارو کې د محکمو د استهداء گانو خپرل او ورته د خواب ورکول .

د سترې محکمې غونډې :

پنځه ویشتمه ماده :

(۱) ستره محکمه په هرو پنځلسو ورځو کې ،عادي غونډه دایروي.

د سترې محکمې فوق العاده غونډې، د سترې محکمې د رئیس په غوښتنه د لوی خانونال په وړاندیز یا د هغې د غړو د یوه ثلث د غوښتنې پربنسټ دایرېدلی شي .

رسمي جریده

۱۷

(۲) نصاب جلسات ستره محکمه با حضور دو ثلث اعضای آن تکمیل می گردد ، تصامیم به اکثریت آرای اعضای حاضر در جلسه اتخاذ میگردد مگر اینکه در این قانون طوری دیگری پیشبینی گردیده باشد .

(۳) لوی څارنوال و در غیاب وی معاون که به وی تفویض صلاحیت شده است ، به ارتباط موضوعات جزائی در جلسات ستره محکمه اشتراک می نماید.

(۴) در موارد مندرج اجزای (۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ و ۸) ماده بیست و چهارم این قانون ، تصامیم به اکثریت دو ثلث کامل اعضای ستره محکمه اتخاذ می گردد.

نقض فیصله محکمه

تحتانی:

ماده بیست و ششم:

(۱) هرگاه دیوان ستره محکمه حین رسیدگی فیصله مورد

(۲) د سترې محکمې د غونډو د دایرېدو نصاب د هغې د غړو د دوو ثلثو په حضور بشپړېږي. تصمیمونه په غونډه کې د حاضر و غړو د رایو په اکثریت نیول کېږي خوداچې په دې قانون کې بل ډول اټکل شوي وي .

(۳) لوی څارنوال او د هغه په غیاب کې هغه مرستیال چې ورته واک ورکړل شوی دی ، د جزایي موضوعگانو په اړه د سترې محکمې په غونډو کې ګډون کوي .

(۴) د دې قانون د څلېریشتمې مادې د (۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ او ۸) اجزاو په درج شوو مواردو کې تصمیمونه ، د سترې محکمې د غړو د دوو ثلثو په بشپړ اکثریت سره نیول کېږي .

د کښتنې محکمې د فیصلې

نقضول:

شپږ ویشتمه ماده :

(۱) که چېرې د سترې محکمې دیوان د اعتراض وړ فیصلې د

رسمي جریده

اعتراض دریا بد که فیصله
محکمه تحتانی در مخالفت
با قانون یا خطا در
تطبیق یا تأویل آن صادر
گردیده، فیصله را نقض
و غرض صدور حکم
به محکمه تحتانی ارجاع
میدارد .

دیوان ستره محکمه می تواند
در صورت ملاحظه موارد نقض در
فیصله ، گرچه در اعتراض معترض
به آن تصریح نشده باشد نیز آنرا
نقض نماید.

(۲) در صورتیکه خطا در تطبیق
قانون یا خطا در تأویل آن در نتیجه
فیصله مؤثر نبوده و حکم اساساً
صحیح و موافق قانون باشد ، دیوان
مربوط می تواند آنرا تأیید
نماید.

ارجاع به سبب بطلان:

ماده بیست و هفتم :

(۱) هرگاه دیوان ستره محکمه

خبرنپی به وخت کپی ومومی چپی د
لاندینی محکمی فیصله له قانون
سره په مخالفت یا د هغه په تطبیق یا
تأویل کپی له خطاء یا د اسلامی
شریعت له حکمونو سره په مخالفت
کپی صادره شوې ده، فیصله نقضوي
او د حکم د صادرولو لپاره یې
لاندینی محکمی ته راجع کوي .

د سترې محکمی دپوان کولای شي
په فیصله کپی د نقض د مواردو په
کتنې سره ، اگر که د معترض په
اعتراض کپی په هغو تصریح شوې نه
وي ، هم هغه نقض کړي .

(۲) که چپرې خطاء د قانون په
تطبیق کپی یا خطا د هغه په تأویل
کپی د فیصلې په پایله کپی اغېزمنه نه
وي او حکم اساساً صحیح او له
قانون سره موافق وي ، اړوند دپوان
کولای شي هغه تأیید کړي .

د بطلان په سبب ارجاع :

اووه ویشتمه ماده :

(۱) که چپرې د سترې محکمی

رسمي جریده

۱۹

فیصله مورد اعتراض را به سبب بطلان در حکم یا بطلان در اجراءات اساسی مؤثر در حکم، نقض نماید، قضیه را با ذکر صریح دلایل آن به محکمه مربوط ارجاع می‌دارد، در حالت ارجاع قضیه به محکمه اولی، صدور حکم توسط قضاتی که اکثریت غیر از قضات اولی باشند، صورت می‌گیرد.

(۲) هرگاه بر حکم صادره از محکمه که دعوی به آن ارجاع شده، بار دوم اعتراض صورت بگیرد و اعتراض بر مبنای همان علل و اسباب باشد و محکمه مرجوع الیه حکم قبلی را که در دیوان ستره محکمه نقض گردیده بود، با همان دلایل اولی حکم نموده باشد، ستره محکمه موضوع را تحت غور و رسیدگی قرار می‌دهد، در صورتیکه حکم مورد اعتراض به اکثریت آراء از طرف ستره محکمه

دیوان د اعتراض و فیصله، به حکم کی د بطلان یا به حکم کی د اغیزمنو اساسی اجراءاتو د بطلان په سبب نقض کړي، قضیه د هغې د دلیلونو په صریح ذکر کولو سره، اړوندې محکمې ته ارجاع کوي، لومړۍ محکمې ته د قضیې د ارجاع په حالت کې، د حکم صادرول د هغو قاضیانو په واسطه چې اکثریت ئې غیر له لومړنیو قاضیانو څخه وي، صورت مومي.

(۲) که چېرې د هغې محکمې پر صادر شوي حکم باندې چې دعوي ورته راجع شوې ده، دوه یم ځل اعتراض صورت و مومي او اعتراض د هماغو علتونو او اسبابو پر بناء وي او مرجوع الیه محکمه پخوانی حکم چې د سترې محکمې په دیوان کې نقض شوی و، په هماغو لومړنیو دلیلونو باندې حکم کړی وي، موضوع تر غور او څېړنې لاندې نیسي، په هغه صورت کې چې د اعتراض وړ حکم د سترې محکمې لخوا د رایو په

رسمي جریده

نقض گردد، رسیدگی و اصدار حکم توسط محکمه صورت می گیرد که حکم منقوضه از طرف ستره محکمه به آن ارجاع شده است، در این صورت محکمه مرجوع الیه مکلف به رعایت مفاد قرار رهنمودی ستره محکمه بوده و حکم صادره آن قطعی میباشد.

وجوب تعميل احكام و قرارها :

ماده بیست و هشتم :

احكام و قرارهای محاکم فوقانی در مورد رسیدگی مجدد قضایا بر محاکم تحتانی واجب التعمیل میباشد.

وظایف و صلاحیت های اداری ستره محکمه:

ماده بیست و نهم :

(۱) ستره محکمه در امور اداری مربوطه دارای وظایف و صلاحیت های آتی می باشد:

اکثريت سره نقض شي ، خپړنه او د حکم صادرول د هغې محکمې په واسطه صورت مومي چې منقوضه حکم د نوموړي هیئت لخوا ورته راجع شوی دی ، په دې صورت کې مرجوع الیه محکمه د سترې محکمې د لارښودي قرار په پام کې نیولو مکلفه ده او د هغې صادره حکم قطعي دی .

د حکمونو او قرارونو د تعميل وجوب :

اته ويستمه ماده :

پر ښکتنیو محکمو باندي د قضیو د بیا خپړني په هکله د پورتنیو (فوقانی) محکمو حکمونه او قرارونه واجب التعمیل دي .

د سترې محکمې اداري دندې او واکونه :

ننه ويستمه ماده :

(۱) ستره محکمه په اړوندو اداري چارو کې د لاندې دندو او واکونو لرونکې ده :

رسمي جریده

۲۱

- ۱- د حکومت په سلا د قضائيه قوې د بودجې برابرول .
- ۲- د محکمو د ادارو د فعالیتونو لارښودنه او ورڅخه څارنه .
- ۳- د محکمو د قضایي او اداري چارو د تنظیم په منظور د مقرر او لویانو وضع کول .
- ۴- د قضایي چارو د تدقیق او مطالعاتو د پایلې څېړنه او د محکمو د نیمگړتیاوو د لرې کولو او د اجرااتو د توحید او سمون په منظور د تدبیرونو نیول .
- ۵- د دې قانون د حکمونو مطابق، د جمهوري ریاست مقام ته د قاضیانو او مستشارانو د ټاکنې وړاندیز .
- ۶- د دې قانون د حکمونو مطابق، د قاضیانو د تقرر ، تبدل ، ترفیع ، د خدمت د تمدید او د تقاعد وړاندیز .
- ۷- د جمهوري ریاست مقام ته د محکمو او د سندونو او وثیقو د ثبت د ادارو د جوړولو (تأسیس) او
- ۱- ترتیب بودجه قوه قضائیه به مشوره حکومت .
- ۲- رهبري و مراقبت از فعالیت های ادارات محاکم .
- ۳- وضع مقررہ ها و لویایح به منظور تنظیم امور قضائی و اداری محاکم .
- ۴- بررسی نتیجه تدقیق و مطالعات امور قضایی و اتخاذ تدابیر به منظور رفع نواقص و توحید و انسجام اجراءات محاکم .
- ۵- پیشنهاد تعیین قضات و مستشاران به مقام ریاست جمهوری مطابق به احکام این قانون .
- ۶- پیشنهاد تقرر ، تبدل ، ترفیع ، تمدید خدمت و تقاعد قضات مطابق احکام این قانون .
- ۷- پیشنهاد تأسیس محاکم و ادارات ثبت اسناد و وثایق و تعیین صلاحیت های قضائی و

رسمي جریده

۲۲

- د هغو د قضایي او اداري واک د ټاکلو وړاندیز .
- ۸- د قضایي قوې د بودجې تطبیقول .
- ۹- د محکمو د فعالیت د پرمخ بیولو په منظور، د لازمو اسانتیاوو تامینول.
- ۱۰- د قضایي ستاژ د کورس دایرول او په هغه پورې د اړوندو چارو تنظیمول .
- ۱۱- د قاضیانو د پوهې او تجربو د سطحې د لوړولو لپاره د مقتضي تدبیرونو نیول .
- ۱۲- د قضایي قوې د نورو اداري کارکوونکو له اجراتو او فعالیتونو څخه څارنه .
- ۱۳- د کلني احصایې او په قضایي برخه کې د ټولو محکمو له فعالیتونو څخه د رپوټ برابرول .
- ۱۴- نورې هغه دندې او واکونه چې په دې قانون او نورو قوانینو کې سترې محکمې ته سپارل شوي دي .
- اداري آنها بمقام ریاست جمهوری.
- ۸- تطبیق بودجه قوه قضایه.
- ۹- تأمین تسهیلات لازم به منظور پیشبرد فعالیت محاکم.
- ۱۰- تدویر کورس ستاژ قضایي وتنظیم امور مربوط به آن.
- ۱۱- اتخاذ تدابیر مقتضي برای ارتقاء سطح دانش و تجارب قضات.
- ۱۲- نظارت از اجراءات و فعالیت های سایر کارکنان اداری قوه قضایه .
- ۱۳- تهیه احصائیة سالانه و گزارش از فعالیت های تمام محاکم در بخش قضائی .
- ۱۴- سایر وظایف و صلاحیتهای که درین قانون و قوانین دیگر به ستره محکمه تفویض گردیده است.

رسمي جریده

۲۳

(۲) صلاحیت های مندرج فقره (۱) این ماده از طریق آمریت عمومی اداری قوه قضائیه اعمال میگردد .

صلاحیت های رئیس ستره
محکمه:

ماده سی ام:

رئیس ستره محکمه ممثل قوه قضائیه جمهوری اسلامی افغانستان بوده، دارای صلاحیتهای ذیل میباشد:

- ۱- رهبری عمومی فعالیتهای قضائی واداری ستره محکمه.
- ۲- ریاست از جلسات ستره محکمه.
- ۳- عندالاقضاء ریاست جلسات قضائی دیوانهای مربوط ستره محکمه.
- ۴- اصدار امر مبنی بر تفتیش فعالیت های محاکم.
- ۵- اصدار امر مبنی بر رسیدگی

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوي واکونه ، د قضائیه قوې د عمومي اداري آمریت له لارې اعمالېږي .

د سترې محکمې د رئیس
واکونه :

دپرشمه ماده :

د سترې محکمې رئیس د افغانستان د اسلامي جمهوریت د قضائیه قوې ممثل او د لاندې واکونو لرونکی دی :

- ۱- د سترې محکمې د قضایي او اداري فعالیتونو عمومي لارښودنه .
- ۲- د سترې محکمې د غونډو ریاست .
- ۳- عندالاقضاء د سترې محکمې د اړوندو دېوانونو د قضایي غونډو ریاست .
- ۴- د محکمو د فعالیتونو د پلټنې په اړه د امر صادرول .
- ۵- د قاضیانو د جرمونو او دهغو

رسمي جریده

۲۴

- له قضايي او اداري سرغړونو څخه د راپيدا شوو قضيو د څېړنې په اړه د امر صادرول .
- ۶- د محکمو د قطعي فيصلو پر تطبيق باندې څارنه .
- ۷- د قضائيه قوې د بودجې له سالم تطبيق څخه څارنه او مراقبت .
- ۸- د ناروغۍ، رخصتۍ، غيابت او نورو علتونو په حالت کې د سترې محکمې يوه غړي ته د خپلو ټولو يا يوې برخې واکونو سپارل .
- ۹- د قضائيه قوې د عمومي اداري آمریت پر فعاليت باندې څارنه .
- ۱۰- جمهور رئيس ته د قضائيه قوې د قضايي او اداري اجراءاتو د رپوټ وړاندې کول .
- ۱۱- د جمهوري رياست مقام ته د قاضيانو د محاکماتي او تاديبي مجازاتو د عفوې او تخفيف وړاندیز .
- ۱۲- ددې قانون او نورو قوانينو د
- قضاياى ناشى از جرايم و تخلفات قضائى وادارى قضات.
- ۶- نظارت بر تطبيق فيصله هاى قطعي محاکم.
- ۷- نظارت و مراقبت از تطبيق سالم بودجه قوه قضائيه.
- ۸- تفويض تمام يا برخى از صلاحيتهاى خود در حالت مريضى، رخصتۍ، غيابت وساير علل به يکى از اعضاى ستره محکمه.
- ۹- نظارت بر فعاليت آمریت عمومى ادارى قوه قضائيه.
- ۱۰- ارائه گزارش اجراءات قضائى وادارى قوه قضائيه به رئيس جمهور.
- ۱۱- پيشنهاد عفو و تخفيف مجازات محاکماتى و تاديبي قضات به مقام رياست جمهورى.
- ۱۲- ساير صلاحيت هاى مفوضه

رسمي جریده

۲۵

بر طبق احکام این قانون و قوانین دیگر.

حکمونو مطابق نور ورسپارل شوي واکونه .

فصل سوم

تشکیل ، ترکیب و صلاحیت

محاکم استیناف

درېیم فصل

د استیناف محکمو تشکیل،

ترکیب او واک

تشکیل محکمه استیناف :

ماده سی و یکم:

(۱) محکمه استیناف در سطح هر ولایت کشور طبق احکام این قانون ایجاد میگردد.

(۲) محکمه استیناف مرکب از رئیس ، رؤسای دیوانها و اعضای قضائی میباشد.

رئیس محکمه استیناف از میان قضائی تعیین می گردد که دارای اهلیت، تجربه ودرایت کامل باشد.

(۳) رئیس دیوان جزای عمومی

د استیناف محکمي تشکیل:

یو دېرشمه ماده :

(۱) د استیناف محکمه د هېواد د هر ولایت په سطح د دې قانون د حکمونو مطابق جوړېږي .

(۲) د استیناف محکمه له رئیس ، مرستیال ، د دېوانونو له رئیسانو او قضایي غړو څخه مرکبه ده .

د استیناف محکمي رئیس د هغو قاضیانو له منځ څخه ټاکل کېږي چې د بشپړ اهلیت ، تجربې او درایت لرونکي وي .

(۳) د عمومي جزاء د دېوان رئیس

رسمي جریده

د استيناف د محکمې د رياست مرستيال دی .	د استيناف د محکمې د رياست مرياشد.
د استيناف محکمو د دېوانونو ترکيب :	د استيناف محکمو د دېوانونو ترکيب دېوانونو هاي محاکم استيناف :
دوه دېرشمه ماده :	ماده سي و دوم :
(۱) د استيناف محکمې د لاندې دېوانونو لرونکې دي :	(۱) محاکم استيناف دارای دېوان هاي آتی مرياشد :
۱- د عمومي جزاء دېوان .	۱- دېوان جزای عمومي .
۲- د عامه امنيت دېوان .	۲- دېوان امنيت عامه .
۳- د مدني او شخصيه احوالو دېوان .	۳- دېوان مدني واحوال شخصيه .
۴- د عامه حقوقو دېوان .	۴- دېوان حقوق عامه .
۵- سوداگريز (تجارتې) دېوان .	۵- دېوان تجارتي .
۶- د کوچنيانو دېوان .	۶- دېوان اطفال .
(۲) د استيناف محکمې په هر دېوان کې د قضايي غړو شمېر له شپږو تنو څخه نشي زياتېدای .	(۲) تعداد اعضاي قضائي در هر ديوان محکمه استيناف از شش نفر بيشتر بوده نمیتواند .
(۳) ترافيکي قضې د استيناف د عمومي جزاء دېوان څېړي .	(۳) قضايای ترافيکی را دېوان جزای عمومي استيناف رسيدگی مينمايد .
(۴) ستره محکمه کولای شي د جمهور رئيس له منظوری	(۴) ستره محکمه می تواند عندالضرورت دېوان هاي ديگری را

رسمي جریده

۲۷

در چوکات محاکم استیناف بعداز منظوری رئیس جمهور ایجاد نماید.

رسیدگی فیصله ها و قرارها :

ماده سی و سوم :

(۱) محکمه استیناف فیصله ها و قرار های محاکم تحتانی را که مورد اعتراض قرار گرفته ، در احوال و ترتیبی که در این قانون و قوانین مربوط تصریح گردیده، در مرحله استینافی رسیدگی می نماید.

(۲) محکمه استیناف حین رسیدگی قضایای مندرج فقره (۱) این ماده ، تمام حالات و کوائف دعوی را مجدداً تحت غور قرار داده ، فیصله ها و قرار های محاکم تحتانی را می تواند طبق احکام قانون تصحیح، نقض، تعدیل، تأیید یا لغو نماید.

وروسته د استیناف محکمو په چوکات کې عندالضرورت نور دپوانونه جوړ کړي .

د فیصلو او قرارونو خپرل :

درې دېرشمه ماده :

(۱) د استیناف محکمه د بنکتنیو محکمو فیصلې او قرارونه چې تر اعتراض لاندې راغلې وي ، په هغو احوالو او ترتیب سره چې پدې قانون اونورو قوانینو کې تصریح شويدي ، په استینافي پړاو کې خپري .

(۲) د استیناف محکمه د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو قضیو د خپرني په وخت کې د دعوي ټول حالات او کوائف تر بیاغورونې لاندې نیسي ، د بنکتنیو محکمو فیصلې او قرارونه کولای شي د قانون د حکمونو مطابق تصحیح ، نقض ، تعدیل ، تأیید یا لغوه کړي .

رسمي جریده

د قضايي واک د اختلافونو لړې

کول :

څلور دېرشمه ماده :

(۱) که چېرې د يوې جزايي قضیې د څېړنې د واک په هکله د دوو محکمو تر منځ چې د استیناف د محکمې په قضايي حوزه کې قرار لري ، اختلاف رامنځته شي ، د اختلاف حل او د واکمنې محکمې تشخیص ، داستیناف محکمې د رئیس تر اثر لاندې د دېوانونو له رئیسانو څخه د جوړ هیئت په واسطه صورت مومي .

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې په درج شوي حالت کې د تر توقيف لاندې تورن د برخليک ټاکل د استیناف محکمې واک دی .

د فيصلو او قرارونو قطعیت :

پنځه دېرشمه ماده :

د استیناف محکمو فيصلې او قرارونه ، په واک کې په ټولو شاملو قضیو کې قطعي دي .

رفع اختلافات صلاحیت

قضائی :

ماده سی و چهارم :

(۱) هرگاه در مورد صلاحیت رسیدگی یک قضیه جزائی بین دو محکمه که در حوزه قضائی محکمه استیناف قرار دارند، اختلاف بروز نماید ، حل اختلاف و تشخیص محکمه ذیصلاح توسط هیئتی مرکب از رؤسای دیوان ها ، تحت اثر رئیس محکمه استیناف صورت می گیرد.

(۲) تعیین سرنوشت متهم تحت توقیف درحالت مندرج فقره (۱) این ماده از صلاحیت محکمه استیناف میباشد.

قطعیت فیصله ها و قرار ها :

ماده سی و پنجم :

فیصله ها و قرار های محاکم استیناف در تمام قضایای شامل صلاحیت قطعی میباشد.

رسمي جریده

د استیناف محکمې د رئیس

دندې او واکونه :

شپږ دېرشمه ماده :

د استیناف محکمې رئیس د لاندې

دندو او واکونو لرونکی

دی :

۱- د اړوندو محکو او دېوانونو د

فعالیتونو لارښودنه او تنظیمول .

۲- عندالاقضاء د دېوانونو د

قضایي غونډو ریاست .

۳- د یوه دېوان د غړي بل دېوان

ته مؤقت توظیفول .

۴- د اړتیا په صورت کې د

استیناف محکمې له قاضیانو

څخه ابتدایه محکو ته د یوه قاضي

توظیفول .

۵- عندالاقضاء له یوه دېوان څخه

بل دېوان ته د قضیې د څېړنې د

واک سپارل .

۶- د اړوندو دېوانونو د قضایي

تجربو توحیدول .

وظایف وصلاحیت های رئیس

محکمۀ استیناف:

ماده سی و ششم :

رئیس محکمۀ استیناف دارای

وظایف وصلاحیت های آتی

میباشد:

۱- رهبری و تنظیم فعالیت محاکم

ودیوان های مربوط.

۲- ریاست جلسات قضایی دیوان

ها عندالاقضاء.

۳- توظیف مؤقت عضو یک دیوان

به دیوان دیگر .

۴- توظیف یکی از قضات

محکمۀ استیناف به محاکم

ابتدایه در صورت

ضرورت.

۵- تفویض صلاحیت رسیدگی

قضیه از یک دیوان به دیوان

دیگر عندالاقضاء.

۶- توحید تجارب قضائی دیوانهای

مربوط .

رسمي جریده

۳۰

۷- ارائه گزارش از فعالیت محاکم و دیوان های مربوط به ستره محکمه.

رهبری جلسات:

ماده سی و هفتم:

رؤسای دیوان های محکمه استیناف جلسه دیوان های مربوطه را رهبری می نمایند. در صورتیکه رئیس محکمه استیناف، جلسه قضائی دیوان را رهبری نماید، درین حالت رئیس دیوان، عضو دیوان مربوط پنداشته میشود.

مسئولیت:

ماده سی و هشتم:

رئیس محکمه استیناف، رؤسای دیوان ها و قضات آن از کیفیت، میعاد رسیدگی قضایا، صحت تطبیق قانون و مدلل بودن فیصله ها و قرار های صادره خویش مسئولیت دارند.

۷- سترې محکمې ته د محکمو او اړوندو دېوانونو له فعالیت څخه رپوټ ورکول .

د غونډو لارښودنه:

اووه دېرشمه ماده:

د استیناف محکمې د دېوانونو رئیسان د اړوندو دېوانونو د غونډو لارښودنه کوي . په هغه صورت کې چې د استیناف محکمې رئیس د دېوان د قضایي غونډې لارښودنه وکړي ، پدې حالت کې د دېوان رئیس د اړوند دېوان غړی گڼل کېږي .

مسئولیت:

اته دېرشمه ماده:

د استیناف محکمې رئیس د دېوانونو رئیسان او قاضیان یې د خپلو صادره فیصلو او قرارونو له کیفیت ، د قضیو د څېړنې له مودې ، د قانون د تطبیق له صحت او مدلل والي څخه مسوولیت لري .

رسمي جریده

۳۱

د استیناف محکمې خانګې :

نهه دېرشمه ماده :

د استیناف محکمې ریاست او اړوند دېوانونه یې د اداري کارکوونکو او خانګو لرونکي دي چې دندې او د فعالیت ډول یې په جلا لایحو کې تنظیمېږي .

څلورم فصل

د ابتدایه محکمو تشکیل ،

ترکیب او واک

تشکیل :

څلورېننتمه ماده :

(۱) د استیناف محکمې په اړونده قضایي حوزه کې په لاندې ترتیب سره د ابتدایه محکمو لرونکي دي :

۱- دولایست د مرکز ابتدایه محکمه .

شعبات محکمۀ استیناف:

ماده سی و نهم :

ریاست محکمۀ استیناف و دیوان های مربوط دارای کارکنان و شعبات اداری میباشند که وظایف و طرز فعالیت شان در لوایح جدا گانه تنظیم می گردد.

فصل چهارم

تشکیل، ترکیب و صلاحیت

محاکم ابتدایه

تشکیل:

ماده چهلم :

(۱) محاکم استیناف در حوزه قضائی مربوط دارای محاکم ابتدایه به ترتیب آتی می باشند:

۱- محکمه ابتدایه مرکز ولایت .

رسمي جریده

۳۲

-
- ۲- د اطفالو محکمه .
- ۳- سوداگریزه (تجارتي) ابتدائیه محکمه .
- ۴- د ولسوالۍ ابتدائیه محکمه .
- ۵- د شخصیه احوالو ابتدائیه محکمه .
- ۲- د هغو ولایتونو په مرکزونو کې چې زیاتو ابتدائیه محکمو ته اړتیا ولیدله شي ، ستره محکمه کولای شي د جمهور رئیس له منظوری وروسته د هغو په جوړولو لاس پورې کړي .
- د ابتدائیه محکمو جوړښت :
- یو څلورېنځمه ماده :
- (۱) د ولایتونو د مرکزونو ابتدائیه محکمې د لاندې دېوانونو لرونکې دي :
- ۱- د عمومي جزاء دېوان .
- ۲- مدني دېوان .
- ۳- د عامه حقوقو دېوان .
- ۴- د عامه امنیت دېوان .
- ۲- محکمه اطفال .
- ۳- محکمه ابتدائیه تجارتي .
- ۴- محکمه ابتدائیه ولسوالۍ .
- ۵- محکمه ابتدائیه احوال شخصیه .
- (۲) در مراکز ولایاتیکه به محاکم ابتدائیه بیشتری ضرورت احساس شود ، ستره محکمه میتواند بعد از منظوری رئیس جمهور به تأسیس آن اقدام نماید .
- ترکیب محاکم ابتدائیه:
- ماده ۴ چهل و یکم :
- (۱) محاکم ابتدائیه مراکز ولایات دارای دیوان های ذیل میباشند:
- ۱- دیوان جزای عمومی .
- ۲- دیوان مدنی .
- ۳- دیوان حقوق عامه .
- ۴- دیوان امنیت عامه .

رسمي جریده

۳۳

- ۵- د ترافيکی جرمونو دېوان .
- (۲) د مرکز د ابتدائيه محکمې دېوانونه له رئیس او حد اکثر څلورو غړو څخه جوړ دي .
- د ابتدائيه محکمو د دېوانونو په واسطه د قضيو څېړنه :
- دوه څلوېښتمه ماده :
- د ولايتونو د مرکزونو ابتدائيه محکمې په ابتدايي پړاو کې د اړوندو دېوانونو په واسطه لاندې قضیې د قانون د حکمونو مطابق څېړي :
- ۱- په عمومي جزاء پورې د اړوندو قضیو څېړنه د عمومي جزاء د دېوان په واسطه .
- ۲- د حقيقي اشخاصو تر منځ د مدني دعوو څېړنه د مدني دېوان په واسطه .
- ۳- د حقيقي او حکمي اشخاصو يا د حکمي اشخاصو تر منځ د متنازع فيه مدني قضيو څېړنه د عامه حقوقو د دېوان په واسطه .
- ۵- دېوان جرایم ترافيکی .
- (۲) دېوان های محکمه ابتدائيه مرکز مرکب از رئیس و حد اکثر چهار عضو میباشد .
- رسیدگی قضایا توسط دېوانهای محاکم ابتدائيه :
- ماده ۴ چهل و دوم :
- محاکم ابتدائيه مراکز ولایات قضایای ذیل را توسط دېوانهای مربوط در مرحله ابتدائی طبق احکام قانون رسیدگی می نماید :
- ۱- رسیدگی قضایای مربوط به جزای عمومی توسط دېوان جزای عمومی .
- ۲- رسیدگی به دعاوی مدنی بین اشخاص حقیقی توسط دېوان مدنی .
- ۳- رسیدگی قضایای مدنی متنازع فيه بین اشخاص حقیقی و حکمی یا بین اشخاص حکمی توسط دېوان حقوق عامه .

رسمي جریده

۳۴

۴- رسیدگی قضایای جزائی مربوط به امنیت و منفعت عامه ، قاچاق مواد مخدر و سایر جرایم مطابق احکام قانون توسط دیوان امنیت عامه .

۵- رسیدگی قضایای جزائی مربوط به حادثات ترافیکی توسط دیوان جرایم ترافیکی .

رهبری محکمه و دیوانها:

مادهٔ چهل و سوم:

(۱) در رأس محکمهٔ ابتدائیه مرکز ولایت رئیس قرار دارد که رهبری و تنظیم فعالیت های قضائی و اداری دیوانها را به عهده داشته و عنداللزوم در جلسات آنها شرکت می نماید.

(۲) رؤسای دیوانهای محکمهٔ ابتدائیه جلسات دیوانهای مربوط را رهبری می نمایند . در صورتیکه رئیس محکمهٔ ابتدائیه، جلسهٔ قضائی دیوان را رهبری نماید ، درین حالت رئیس دیوان ،

۴- په امنیت او عامه گټو ، د مخدرو موادو په قاچاقو او نورو جرمونو پورې د اړوندو جزایي قضیو څېړنه د عامه امنیت د دېوان په واسطه .

۵- په ترافيکي پېښو پورې د اړوندو قضیو څېړنه د ترافيکي جرمونو د دېوان په واسطه .

د محکمې او دېوانونو لارښودنه:

دري څلورېننتمه ماده :

(۱) د ولایت د مرکز د ابتدائیه محکمې په سر کې رئیس قرار لري چې د دېوانونو د قضایي او اداري فعالیتونو لارښودنه او تنظیمول په غاړه لري او عنداللزوم د هغو په غونډو کې گډون کوي .

(۲) د ابتدائیه محکمې د دېوانونو رئیسان ، د اړوندو دېوانونو د غونډو لارښودنه کوي . په هغه صورت کې چې د ابتدائیه محکمې رئیس د دېوان د قضایي غونډې لارښودنه وکړي ، پدې حالت کې

رسمي جریده

۳۵

عضو دیوان مربوط پنداشته
میشود .

(۳) رئیس دیوان جزای عمومی در
عین حال معاون رئیس محکمه
ابتدائیه مرکز میباشد .

محکمه اطفال:

مادهٔ چهل و چهارم :

(۱) در مرکز هر ولایت یک
محکمهٔ ابتدائیه اطفال ایجاد
می گردد.

(۲) محکمهٔ ابتدائیهٔ اطفال
متشکل از رئیس و چهار عضو
می باشد.

در صورتیکه رئیس بنابر علی غایب
باشد ، وظایف و صلاحیت های
وی به یکی از اعضای که دارای
سابقهٔ بیشتر قضائی باشد، تفویض
می گردد.

(۳) طرز رسیدگی به تخلفات
اطفال توسط قانون خاص تنظیم
می گردد.

د دیوان رئیس د اړوند دیوان غړی
گڼل کېږي .

(۳) د عمومي جزاء د دیوان رئیس
په عین حال کې د مرکز د ابتدائیه
محکمه د رئیس مرستیال دی .

د اطفالو محکمه :

څلور څلوېښتمه ماده :

(۱) د هر ولایت په مرکز کې د
اطفالو یوه ابتدائیه محکمه
جوړېږي .

(۲) د اطفالو ابتدائیه محکمه له
رئیس او څلورو غړو څخه متشکله
ده .

په هغه صورت کې چې رئیس د
ځینو علتونو له امله غایب وي ،
دندې او واکونه یې یوه غړي ته چې
د زیاتې قضایې سابقې لرونکی وي ،
سپارل کېږي .

(۳) د اطفالو د سر غړونو د څېړنې
ډول د خاص قانون په واسطه
تنظیمېږي .

رسمي جریده

محکمہ ابتدائیه

سوداگریزه (تجارتی) ابتدائیه

تجارتی:

محکمہ:

ماده چهل و پنجم:

پنخه خلوبنتمه ماده:

(۱) در مرکز هر ولایت یک محکمہ ابتدائیه تجارتی ایجاد می گردد. محکمہ تجارتی مرکب از رئیس و چهار عضو میباشد.

(۱) د هر ولایت په مرکز کې یوه تجارتی ابتدائیه محکمہ جوړېږي. سوداگریزه محکمہ له رئیس او څلورو غړو څخه مرکبه ده.

(۲) در مراکز ولایاتیکه محکمہ ابتدائیه تجارتی موجود نباشد، رسیدگی به قضایای تجارتی از صلاحیت دیوان مدنی محکمہ ابتدائیه مرکز ولایت می باشد.

(۲) د هغو ولایتونو په مرکزونو کې چې سوداگریزه ابتدائیه محکمہ موجوده نه وي، د سوداگریزو قضیو څېړنه، د اړوند ولایت د مرکز د ابتدائیه محکمې د مدني دېوان واک دی.

رسیدگی به قضایای اختصاصی:

د اختصاصي قضیو څېړنه:

ماده چهل و ششم:

شپږ خلوبنتمه ماده:

رسیدگی به قضایای تجارتی، حقوق عامه و امنیت عامه در داخل حوزه قضائی محکمہ استیناف بر حسب مورد در محکمہ ابتدائیه

د سوداگریزو، عامه حقوقو او عامه امنیت د قضیو څېړل د استیناف محکمې په قضائي حوزه کې، د مورد له مخې په سوداگریزه ابتدائیه محکمہ او د

رسمي جریده

۳۷

تجارتی و دیوان های مربوط
محکمه ابتدائیه مرکز ولایت
صورت می گیرد.

ترکیب محکمه ابتدائیه
ولسوالی:

مادهٔ چهل و هفتم :

(۱) محکمهٔ ابتدائیهٔ ولسوالی
مرکب از رئیس و دو عضو
میباشد. در ولسوالی های که
اعضاء موجود نباشد،
رسیدگی به قضایا توسط کمتر از
سه نفر قاضی صورت گرفته
میتواند.

(۲) در رأس محکمهٔ ابتدائیهٔ
ولسوالی رئیس قرار دارد ،
در صورتیکه رئیس بنابر عللی
غایب باشد، وظایف و
صلاحیت های وی از طرف
یکی از اعضای که دارای سابقهٔ
بیشتر قضائی باشد، اعمال می
گردد.

ولایت د مرکز ابتدائیه محکمی
په اړوندو دپوانونو کې صورت
مومي .

د ولسوالی د ابتدائیه محکمی
ترکیب :

اووه څلوېښتمه ماده :

(۱) د ولسوالی ابتدائیه محکمه له
رئیس او دوو غړو څخه مرکبه ده ،
په هغو ولسوالیو کې چې
غړي موجود نه وي ، د قضیو
څېړل له دریو تنو څخه د لږو
قاضیانو په واسطه صورت موندلی
شي .

(۲) د ولسوالی د ابتدائیه
محکمی په سر کې رئیس قرار
لري ، په هغه صورت کې چې
رئیس د ځینو علتونو له امله
غایب وي ، دندې او واکونه یې د
یوه غړي لخوا چې د زیاتې
قضایې سابقې لرونکی وي ،
اعمالېږي .

رسمي جریده

۳۸

صلاحیت محکمہ ابتدائیه

ولسوالی :

مادہ چهل و هشتم :

محکمہ ابتدائیه ولسوالی تمام قضایای جزائی عادی ، مدنی و احوال شخصیه را کہ با رعایت احکام قانون در پیشگاه آن اقامہ میگردد ، در مرحلہ ابتدائی رسیدگی می نماید .

توظیف قاضی مؤقت :

مادہ چهل و نهم :

در حالت مندرج مادہ چهل و هشتم این قانون هرگاه محکمہ دارای یک نفر قاضی باشد ، یا حالات دیگری ظهور کند کہ ایجاب توظیف قاضی مؤقت را نماید ، رئیس محکمہ استیناف صلاحیت دارد کہ یکی از قضات محکمہ استیناف را مؤقتاً توظیف نماید .

د ولسوالی د ابتدائیه محکمہ

واک

اته خلوبنتمہ مادہ :

د ولسوالی ابتدائیه محکمہ ټولې عادي جزايي ، مدني اود شخصيه احوالو قضیې چې دقانون دحکمونو په رعایتولو سره دهغې په وړاندې اقامه کېږي، په ابتدایي پړاو کې خبرې .

دمؤقت قاضي توظیفول :

نهہ خلوبنتمہ مادہ :

ددې قانون په اته خلوبنتمہ مادہ کې په درج شوي حالت کې، که چېرې محکمہ دیوه تن قاضي لرونکې وي یا نور داسې حالات راڅرگند شي چې دمؤقت قاضي د توظیفولو غوښتنه وکړي، داستیناف محکمې رئیس واک لري چې داستیناف محکمې له قاضیانو څخه یوې مؤقتاً توظیف کړي .

رسمي جریده

۳۹

دارینو دېوانونو جوړول :

پنځوسمه ماده :

(۱) ستره محکمه کولای شي داریتیا په صورت کې دجمهور رئیس له منظوری- وروسته د ولایتونو د مرکزونو د ابتدائیه محکمو په چوکاټ کې نور دېوانونه جوړ کړي.

(۲) ستره محکمه کولای شي عندالضرورت دجمهور رئیس له منظوری- وروسته، دولسوالیو دابتدائیه محکمو په چوکاټ کې دېوانونه جوړ کړي .

دڅوگونو(متعددو) جرمنو

دڅېړنې ډول :

یو پنځوسمه ماده :

(۱) تورن په هغې محکمې کې محاکمه کېږي چې ددې قانون او نورو قوانینود حکمونومطابق دهغو دڅېړنې واک لري. په هغه صورت کې چې شخص دڅوگونو جرمنو

ایجاد دیوان های ضروری :

ماده پنجاهم :

(۱) ستره محکمه می تواند عندالضرورت دیوان های دیگری را در چوکات محاکم ابتدائیه مراکز ولایات بعد از منظوری رئیس جمهور ایجاد نماید.

(۲) ستره محکمه می تواند عندالضرورت دیوانهای را در چوکات محاکم ابتدائیه ولسوالی ها بعد از منظوری رئیس جمهور ایجاد نماید.

طرز رسیدگی جرایم

متعدد:

ماده پنجاه و یکم :

(۱) متهم در محکمه محاکمه می شود که مطابق به احکام این قانون وسایر قوانین صلاحیت رسیدگی آنرا دارد. در صورتیکه شخص مرتکب جرایم متعددی گردد که از

رسمي جریده

حيث صلاحيت تابع محاکم جداگانه باشد، رسيدگی به آن در محکمه صورت می گيرد که صلاحيت رسيدگی شديدترين جرم را دارد. در صورتیکه جرایم ارتكابی از لحاظ مجازات در یک درجه باشد، صلاحيت رسيدگی را محکمه دارد که رسيدگی به اتهامات وارده بر متهم را آغاز کرده است .

(۲) هرگاه شخصی مرتکب جرایم متعددی گردد که از حيث صلاحيت تابع دو محکمه (اختصاصی وعمومی) باشد، صلاحيت رسيدگی آن را به اعتبار ماهيت جرم هر یک از محاکم مربوط دارا می باشد ، در صورتیکه جرایم ارتكابی از نوع جرایم متعددی بوده که قابل تجزیه نباشد، رسيدگی به آن از صلاحيت محکمه می باشد که صلاحيت رسيدگی به جرم شديد تر را دارد.

مرتکب شي چې دواک له نظره دجلا محکمو تابع وي، دهغو خپرنه په هغې محکمې کې صورت مومي چې د ډېرسخت (شديدترين) جرم د خپرنې واک لري. په هغه صورت کې چې ارتكابي جرمونه د مجازاتو له مخې په يوه درجه کې وي ، د خپرنې واک هغه محکمه لري چې پر تورن باندي د وارو شوو تورو نو خپرنه يې پيل کړېده .

(۲) که چېرې يو شخص د څوگونو جرمونو مرتکب شي چې د واک له نظره د دوو (اختصاصي او عمومي) محکمو تابع وي ، د جرم د ماهيت په اعتبار ، هره يوه اړونده محکمه د هغو د خپرنې د واک لرونکې ده . په هغه صورت کې چې ارتكابي جرمونه د هغو څوگونو جرمونو له ډول څخه وي چې د تجزيې وړنه وي ، د هغو خپرنه د هغې محکمې واک دی چې د شديد جرم د خپرنې واک لري .

رسمي جریده

۴۱

(۳) شرکاء و معاونین جرم در محکمه محاکمه می شوند که فاعل اصلی جرم در آن محاکمه می شود .

مسئولیت :

ماده پنجاه و دوم :

رئیس محکمه ابتدائیه، رؤسای دیوانها و اعضای قضائی آن از کیفیت، میعاد رسیدگی قضایا، صحت تطبیق قانون ومدلل بودن فیصله ها وقرار های صادره خویش مسئولیت دارند.

قطعییت فیصله :

ماده پنجاه و سوم :

احکام صادره محاکم ابتدائیه در موارد آتی قطعی میباشد:

۱- قناعت طرفین دعوی به حکم صادره.

۲- انقضای میعاد استیناف طلبی.

(۳) دجرم شریکان او مرستیالان به هغی محکمې کې محاکمه کېږي چې دجرم اصلي فاعل په هغې کې محاکمه کېږي .

مسئولیت :

دوه پنخوسمه ماده :

دابتدائیه محکمې رئیس، ددیوانونو رئیسان او دهغو قضایي غړي دقضیو له کیفیت، دخپرنې دمودې ، دقانون دتطبیق له سموالي(صحت)او دخپلو صادره فیصلو او قرارونو له مدلل والي څخه مسوولیت لري .

دفیصلې قطعییت :

دري پنخوسمه ماده :

دابتدائیه محکمو صادره حکمونه ، په لاندې مواردو کې قطعی دي :

۱- په صادره حکم باندې ددعوي د اړخونو قناعت .

۲- داستیناف غوښتنې دمودې تېرېدل (انقضاء) .

رسمي جریده

۳- در صورتیکه ارزش مدعی بها الی یکصد هزار افغانی باشد .

۴- حکم به مجازات نقدی الی پنجاه هزار افغانی.

۵- سایر مواردی که در قوانین پیشینی گردیده است.

شعبات اداری:

ماده پنجاه و چهارم :

محاکم ابتدائیه دارای کارکنان و شعبات اداری بوده که وظایف و طرز فعالیت آنها در لوایح جداگانه تنظیم می گردد.

ادارات ثبت اسناد و

وثایق:

ماده پنجاه و پنجم :

(۱) درحوزه قضائی هر محکمه استیناف اداره ثبت اسناد و وثایق ایجاد می گردد.

۳- په هغه صورت کې چې دمدعي بها ارزښت تر سلو زرو افغانیو پورې وي .

۴- تر پنځوسو زرو افغانیو پورې په نقدي مجازاتو باندې حکم .

۵- نور هغه موارد چې په قوانینو کې اټکل شوي دي .

اداري خانگي :

څلور پنځوسمه ماده :

ابتدائیه محکمې داداري خانگو او کارکوونکو لرونکې دي چې دندې اودفعالیت ډول یې په جلا لایحو کې تنظیمېږي .

دسندونو اووثایقو دثبت

اداري :

پنځه پنځوسمه ماده :

(۱) داستیناف دهرې محکمې په قضایي حوزه کې دسندونو اووثایقو دثبت اداره جوړېږي .

رسمي جریده

۴۳

در رأس ادارات ثبت اسناد و وثایق رئیس قرار داشته که رهبری و تنظیم فعالیت های اداره را به عهده دارد.

(۲) رئیس و اعضای مسلکی ادارات ثبت اسناد و وثایق از جمله اشخاصی که صلاحیت قضائی دارند، تعیین میگردند.

(۳) در ولسوالی های که ادارات ثبت اسناد و وثایق ایجاد نگردیده است، صلاحیت های مربوطه را محاکم ولسوالی ها دارا میباشند.

(۴) وظایف و صلاحیت های ادارات ثبت اسناد و وثایق طبق قانون خاص تنظیم میگردد.

ثبت اسناد و علایم

تجارتی

ماده پنجاه و ششم :

ثبت اسناد و علایم تجارتی از صلاحیت محاکم ابتدائیه تجارتی میباشد.

دسندونو او وثایقو د ثبت دادارو په سرکې رئیس قرار لري چې دادارې د فعالیتونو لارښوونه او تنظیم په غاړه لري .

(۲) دسندونو او وثایقو د ثبت دادارو رئیس او مسلکي غړي دهغو اشخاصو له جملې څخه چې قضایي واک لري، ټاکل کېږي .

(۳) په هغو ولسوالیو کې چې دسندونو او وثایقو د ثبت ادارې جوړې شوې ندي، د ولسوالیو محکمې داروندو واکونو لرونکې دي .

(۴) دسندونو او وثایقو د ثبت دادارو دندې او واکونه د خاص قانون مطابق تنظیمېږي .

د سوداگریزو (تجارتی) سندونو

او علایمو ثبتول :

شپږ پنځوسمه ماده :

د سوداگریزو سندونو او علایمو ثبتول د سوداگریزو ابتدائیه محکمو واک دی.

رسمي جریده

درپوټ ورکول :

اووه پنځوسمه ماده :

دابتدائيه محکمو اودسندونو او وټايقو دټب د ادارو رئيسان مکلف دي چې له خپلو اجراآتو څخه داستيناف اړوندې محکمې ته رپوټ ورکړي .

ارائه گزارش :

ماده پنجاه و هفتم :

رؤسای محاکم ابتدائيه و ادارات ثبت اسناد و وټايق مکلف اند از اجراءات خود به محکمه استيناف مربوط گزارش ارائه نمایند .

پنځم فصل

د قضائيه قوې په قاضيانو او کارکوونکو پورې اړوندې چارې

فصل پنجم

امور مربوط به قضاات و کارکنان قوه قضائيه

دقضاء د انسلاک شرایط :

اته پنځوسمه ماده :

(۱) دلاندې شرطونو لرونکی شخص دسترې محکمې درئيس په وړاندیز اودجمهور رئيس په منظوری د قاضي په توگه منسلک او ټاکل کېږي :

شرائط انسلاک قضاء:

ماده پنجاه و هشتم :

(۱) شخص واجد شرایط ذیل به پیشنهاد رئیس ستره محکمه و منظوری رئیس جمهور به حیث قاضی منسلک و تعیین می گردد:

رسمي جریده

۴۵

- ۱- د انسلاک په وخت کې لږترلږه لس کاله دافغانستان داسلامي جمهوریت د تابعیت لرونکی وي .
- ۲- دواکمني محکمې دقطعي حکم په موجب، دجنایت یا جنحې په عمدي جرم محکوم شوی نه وي .
- ۳- دحقوقو یا شرعياتو له پوهنځيو څخه دلېسانس يا له هغو څخه دلور تحصيلي سند او يا ددولت درسمي ديني مدرسو يا دهغو دمعادل تحصيلي سند لرونکی وي .
- ۴- په ساري ناروغيو يا معيوبیتونو باندې چې ددندې داجراء خنله شي ، مصاب نه وي .
- ۵- د قضاء په کادر کې دانسلاک په وخت کې يې پنځه ويشت کلنی سن بشپړ کړی وي .
- ۶- دقضايي ستاژ دوره يې په برياليتوب سره تېره کړې وي .
- ۱- حين انسلاک حداقل ده سال تابعیت جمهوری اسلامی افغانستان را دارا باشد.
- ۲- به موجب حکم قطعی محکمه ذیصلاح به جرم جنایت یا جنحۀ عمدی محکوم نشده باشد.
- ۳- سند تحصيلی ليسانس از پوهنځی های حقوق یا شرعيات و يا بالاتر از آن و يا سند تحصيلی مدارس دينی رسمی دولت يا معادل آنرا دارا باشد .
- ۴- مصاب به امراض ساری یا معيوبیتهای که مانع اجرای وظیفه گردد ، نباشد.
- ۵- حين انسلاک در کادر قضاء سن بیست و پنج سالگی را تکمیل کرده باشد .
- ۶- دوره ستاژ قضائی را مؤفقانه سپری نموده باشد.
- (۲) شخص دارای سند تحصيلی مدارس دينی رسمی دولت و يا

رسمي جریده

معادل آن با رعایت شرایط
مندرج اجزای (۱) ، ۲ ، ۴ ، ۵
و ۶) فقره (۱) این ماده
برای سه سال اول بحیث عضو
محکمه ابتدائیه مقرر شده
میتواند .

(۳) هرگاه تعداد داوطلبان واجد
شرایط بیشتر از حد ضرورت باشد،
ستره محکمه می تواند شرایط
اضافی را برای جذب و شمولیت
داوطلب وضع نماید.

سوگند:

ماده پنجاه و نهم :

قاضی قبل از اشغال وظیفه در
حضور رئیس واعضای
ستره محکمه سوگند آتی را به جا
می آورد:

«سوگند یاد می کنم بنام
خداوند(ج) بزرگ و داد گر
که وظیفه قضاء را با کمال
امانت ، صداقت و بی طرفی

لرونکی شخص ، د دې مادې د
(۱) فقرې په (۱) ، ۲ ، ۴ ، ۵ او
۶) جزء کې د درج شوو شرطونو
له په پام کې نیولو سره د لومړیو
دریو کلونو لپاره د ابتدائیه محکمې
د غړي په توگه مقررېدای شي .

(۳) که چېرې د شرایطو لرونکي
داوطلبان د اړتیا له حد څخه زیات
وي ، ستره محکمه کولای شي د
داوطلب د جذب او شاملولو
لپاره اضافي شرطونه وضع کړي .

سوگند

نهمه پنځوسمه ماده :

قاضی د دندې له اشغالولو دمخه د
سترې محکمې د رئیس او غړو په
مخکې لاندې سوگند په ځای
کوي :

« د لوی اودادگر خدای (ج) په
نوم سوگند یادوم چې د قضاء
دنده په بشپړامانت ، رېسپتینولی-
(صداقت) او ناپلوی-سره

رسمي جریده

۴۷

اجراء واحكام شريعت اسلامي،
 قانون اساسي وقوانين کشور را
 احترام وتطبيق نموده، اسرار
 وظيفه را حفظ مينمايم، بصورت
 مستقيم يا غيرمستقيم به خيانت،
 حق تلفي، بي عدالتي، قانون شکنی
 واخذ رشوت مبادرت نمی
 ورزم .

متن تحليف در لوحه نوشته شده،
 بعد از امضاء قاضي در محكمه كه
 در آن اجراي وظيفه می نمايد ،
 تعليق ميشود.

تقرر وتبدل قضات:

ماده شصتم :

(۱) تقرر، تبدل، ترفيع،
 تمديد خدمت، تقاعد
 و رفع آن، اعطای موافقه وقبولی
 استعفاي قضات بست اول و بالاتر
 از آن به اساس پيشنهاده ستره
 محكمه و منظوری رئیس
 جمهور صورت می گیرد.

اجراء او داسلامي شريعت، دهپواد
 داساسي قانون او قوانينو د حكمونو
 دره ناوی وكرم او تطبيق يي كرم، د
 دندې اسرار ساتم، په مستقيم يا
 غيرمستقيم صورت سره په خيانت ،
 حق تلفي ، بي عدالتي ، قانون
 ماتونې(قانون شکنی) او د رشوت
 په اخيستلو لاس نه پورې كوم).

دتحليف متن په لوحه كې ليكل
 كېږي، دقاضي له لاسليك وروسته
 په هغې محكمې كې چې دنده پكې
 اجراء كوي ، خړول كېږي.

د قاضيانو مقررېدل او تبديليدل :

شپېتمه ماده :

(۱) د اول اوله هغه څخه د لوړبست
 د قاضيانو مقررېدل، تبديليدل،
 ترفيع، د خدمت تمديد ، تقاعد او
 دهغه رفع كول، دموافقي وركول او
 داستعفي منل ، د سترې محكمې د
 رئيس د وړانديز پر بنسټ او د جمهور
 رئيس په منظوري صورت مومي.

رسمي جریده

(۲) د دوه یم اوله هغه څخه د تیب بست د قاضیانو مقررېدل، تبدیلیدل، ترفیع، د خدمت تمديد، تقاعد او دهغه رفع کول، د موافقي ورکول او داستعفي منل، د قضائیه قوې د اداري عمومي امر د وړاندیز پر بنسټ او دسترې محکمې په تائید او دهغې د رئیس په منظوری- صورت مومي.

د اداري کارکوونکو مقررېدل او تبدیلیدل :

یو شپېتمه ماده :

(۱) د فوق او مافوق رتبې په بست کې د قضائیه قوې د اداري مامورینو اوفوق درجې قرار دادي اجیرانو مقررېدل، تبدیلیدل، ترفیع، د خدمت تمديد، تقاعد او دهغه رفع کېدل، د موافقي ورکول او داستعفي منل دسترې محکمې د رئیس د وړاندیز پر بنسټ او د جمهور رئیس په منظوری- صورت مومي.

(۲) تقرر، تبدل، ترفیع، تمديد خدمت، تقاعد و رفع آن، اعطای موافقه و قبولی استعفاي قضات بست دوم و پایینتر از آن به اساس پیشنهاد آمرعمومي اداری قوه قضائیه، تائید ستره محکمه و منظوری رئیس آن صورت می گیرد.

تقرر و تبدل کارکنان اداري:

ماده شصت و یکم :

(۱) تقرر، تبدل، ترفیع، تمديد خدمت، تقاعد و رفع آن، اعطای موافقه و قبولی استعفاي مامورین اداری قوه قضائیه در بست فوق و مافوق رتبه واجیران قرار دادی فوق درجه به اساس پیشنهاد رئیس ستره محکمه و منظوری رئیس جمهور صورت می گیرد.

رسمي جریده

۴۹

(۲) تقریر، تبدل، ترفیع، تمديد خدمت، تقاعد و رفع آن، اعطای موافقه و قبولی استعفاءی مامورین اداری رتبه یا بست اول و اجیران قرار دادی درجه اول و یا پایینتر از آن به پیشنهاد آمر عمومی اداری قوه قضائیه و منظوری رئیس ستره محکمه صورت می گیرد.

تقاعد قضات:

ماده شصت و دوم :

(۱) قاضی در حالات آتی متقاعد گردیده و دوباره به کار استخدام شده نمی تواند:

۱- در پایان (۴۰) سال خدمت بالفعل.

۲- معلولیت کلی دائمی و مریضی های دوامداریکه مانع اجرای وظیفه گردد.

۳- اکمال سن (۶۵) سالگی.

(۲) د لومری- یا له هغې څخه د ټیټې رتبې یا بست د اداري مامورینو او د لومړۍ- یا له هغې څخه د ټیټې درجې قرار دادي اجیرانو مقررې بدل، تبدیلی بدل، ترفیع د خدمت تمديد، تقاعد او دهغه رفع، د موافقې وړ کول او داستعفی منل د قضائیه قوې د اداري عمومي آمر په وړاندیز او د سترې محکمې د رئیس په منظوری- صورت مومي.

د قاضیانو تقاعد:

دوه شپږمه ماده :

(۱) قاضي په لاندې حالاتو کې متقاعد کېږي او بیا کارته نشي استخدامېدی :

۱- د (۴۰) کاله بالفعل خدمت په پای کې.

۲- کلي دایمي معلولیت او دوامداره ناروغي چې د دندې د اجراء خنډشي.

۳- د (۶۵) کلني سن بشپړول.

رسمي جریده

۴- نور هغه حالات چې په تقينې سندونو کې اټکل شوي دي .

(۲) ستره محکمه کولای شي د اړتیا په وخت کې د هغو قاضیانو د کار دوام چې ددې مادې د(۱) فقرې په ۳ جزء کې د درج شوي تقاعد سن ته رسېدلي دي اود علمي اومسلکي پوهې او تجربو لرونکي وي، تقاعد ته له سوق دمخه ، د واکمن مقام په منظوری- حداکثر تر لسو کلونو پورې تمدید کړي.

د کار د دوام منظوري هرکال نوې کېږي.

د قاضیانو تبدیلی :

دري شپېتمه ماده :

(۱) قاضي له دريو کلونو دمخه نشي تبدیلبدای ، خود هغه په خپله غوښتنه اود مؤجه دلیلونو په وړاندې کولو سره چې د ادارې د قناعت وړ وگرځي .

۴- سایر حالاتیکه در اسناد تقينې پيش بينی گردیده است.

(۲) ستره محکمه می تواند، هنگام ضرورت دوام کار قضاتی را که به سن تقاعد مندرج جزء ۳ فقره (۱) این ماده رسیده اند و دارای دانش، تجارب علمی و مسلکی باشند، قبل از سوق به تقاعد به منظوری مقام ذیصلاح حداکثر تا ده سال تمدید نماید.

منظوری دوام کار، هر سال تجدید می شود.

تبدیلی قضات:

ماده شصت و سوم :

(۱) قاضي قبل از سه سال تبدیل شده نمی تواند ، مگر به اثر تقاضای خودش و ارائه دلایل مؤجه که طرف قناعت اداره واقع گردد.

رسمي جریده

۵۱

(۲) تبدیلی قاضی طور عادی، هر سه سال یکبار در ماه حوت صورت گرفته و از آغاز سال بعد نافذ می گردد.

تقدیر نامه ها:

ماده شصت و چهارم :

(۱) تقدیر نامه درجه اول برای قضات و کارکنان اداری قوه قضائیه به اساس پیشنهاد رئیس ستره محکمه و منظوری رئیس جمهور ویا مستقیماً توسط رئیس جمهور اعطاء می گردد.

(۲) تقدیر نامه درجه دوم وسوم، تحسین نامه و مکافات نقدی برای قضات و کارکنان اداری قوه قضائیه به اساس پیشنهاد آمرعمومی اداری و منظوری رئیس ستره محکمه ویا مستقیماً از طرف رئیس ستره محکمه اعطاء می گردد.

(۲) د قاضی تبدیلی په عادي توگه، په هرو دریوکالو کې یوځل دکب په میاشت کې صورت مومي او دراتلونکي کال له پیل څخه نافذېږي.

تقدیر لیکونه:

څلور شپېتمه ماده :

(۱) دقضائیه قوې قاضیانو او اداري کارکوونکو ته لومړی درجه تقدیر لیک، دسترې محکمې د رئیس د وړاندیز پر بنسټ او دجمهور رئیس په منظوری او یا مستقیماً دجمهور رئیس لخوا ورکول کېږي.

(۲) دقضائیه قوې قاضیانو او اداري کارکوونکو ته دوه یمه او درېمه درجه تقدیر لیک، ستاین لیک او نقدي مکافات د اداري عمومي امر د وړاندیز پر بنسټ او دسترې محکمې د رئیس په منظوری او یا مستقیماً د سترې محکمې د رئیس لخوا ورکول کېږي.

رسمي جریده

د دولت د مامورینو او کار د

قوانینو د حکمونو تطبیق قول:

پنځه شپږمه ماده :

(۱) د قضائیه قوې د قاضیانو او اداري کارکوونکو د مقرریدلو ، تبدیلېدلو ، ترفیع ، د خدمت د تمديد، تقاعد او دهغه د رفع کولو، د موافقې د ورکولو د استعفي د منلو، رخصتۍ او نورو حقوقو او امتیازونو او مکلفیتونو شرطونه او حالات چې پدې قانون کې نه وي اټکل شوي ، د کار او د دولت د مامورینو د قوانینو او په هغو پورې د نورو اړوندو تقنیني سندونو د حکمونو مطابق ، اجراء کېږي.

(۲) د قاضیانو په ترفیع کې د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو تقنیني سندونو په شرطونو برسېره ، د قاضیانو د فیصلو څرنگوالی هم په پام کې نیول کېږي.

تطبیق احکام قوانین کار و

مامورین دولت :

ماده شصت و پنجم :

(۱) شرایط و حالات تقرر، تبدل، ترفیع، تمديد خدمت، تقاعد و رفع آن ، اعطای موافقه ، قبولی استعفاء رخصتۍ و سایر حقوق، امتیازات و مکلفیت های قضات و کارکنان اداری قوه قضائیه که در این قانون پیش بینی نگردیده باشد، طبق احکام قوانین کار و مامورین دولت و سایر اسناد تقنینی مرتبط به آن اجراء می گردد.

(۲) در ترفیع قضات علاوه بر شرایط اسناد تقنینی مندرج فقره (۱) این ماده ، چگونگی فیصله های قضات نیز در نظر گرفته میشود .

رسمي جریده

۵۳

مسلكي امتياز :

امتياز مسلكي :

شپر شپته ماده :

ماده شصت و ششم :

قاضيانوته د قضائي كادر امتياز ورکول كېږي. د قضاء د كادري درجي د ثبیت ، د ارتقا شرایط او د كادري امتياز د اندازې په ټاكلو پورې اړوندې چارې يې د جلا تقينې سند مطابق تنظيمېږي.

برای قضات امتياز كادر قضائي پرداخته ميشود . امور مربوط به تثبيت درجه كادري ، شرایط ارتقاء ، و تعیین اندازه امتياز كادري طبق سند تقينی جداگانه تنظيم می گردد.

قضائي كادري امتياز د معاش جزء دی .

امتياز كادر قضائي جزء معاش مياشد .

شپرم فصل

فصل ششم

د قاضيانو جزايی او تادیبی مسؤولیت

مسؤولیت جزائی و تادیبی قضات

د قاضي توقیفول :

توقیف قاضي :

اووه شپتمه ماده :

ماده شصت و هفتم :

(۱) قاضي د جمهور رئیس له حکم پرته نیول یا توقیف کېدای نه شي. د مشهود جرم حالات لدې حکم څخه مستثني دي.

(۱) قاضي را نمی توان بدون حکم رئیس جمهور گرفتار و یا توقیف نمود. حالات جرم مشهود از این حکم مستثنی است.

رسمي جریده

(۲) هرگاه قاضي به ارتکاب جنایت متهم گردد ، ستره محکمه مطابق حکم ماده یکصد و سی و سوم قانون اساسی اجراءات می دارد.

تأديب قضات:

ماده شصت و هشتم :
تأديب قضات مطابق مقررۀ خاصی که از طرف ستره محکمه تصویب می شود، صورت می گیرد.

فصل هفتم

احکام متفرقه

پذيرش مجدد قاضي مستعفي:

ماده شصت و نهم :
قاضي مستعفي در صورت مراجعۀ دوباره به اداره قضاء به عين رتبه زمان استعفا پذيرفته شده می تواند. حالات مندرج ماده شصت و دوم اين قانون از اين حکم مستثنی است.

(۲) که چهرې قاضي د جنایت په ارتکاب تورن شي ، ستره محکمه ، اساسي قانون دیوسلو دري دپرشمې مادې مطابق اجراءات کوي .

د قاضيانو تأديب:

اته شپيتمه ماده :
د قاضيانو تأديبول د خاصی مقررې مطابق چې دسترې محکمې لخوا تصویبېږي ، صورت مومي .

اووم فصل

متفرقه حکمونه

د مستعفي قاضي بيا منل :

نهه شپيتمه ماده :
مستعفي قاضي د قضاء ادارې ته د بيا مراجعې په صورت کې ، داستعفي دوخت په عين رتبه منل کېدای شي. ددې قانون په دوه شپيتمه ماده کې درج شوي حالات لدې حکم څخه مستثنی دي.

رسمي جریده

۵۵

دقاضیانو جامي :

لباس قضات:

اویایمه ماده :

ماده هفتادم :

قاضیان مکلف دي دقضاوت په وخت کې په هغو مخصوصو جامو چې په اړونده لایحه کې اټکل شويدي ، ملبس وي .

قضات مکلف اند هنگام قضاوت به لباس مخصوصی که در لایحه مربوط پیش بینی شده است، ملبس باشند.

دپېژندنې (هویت) کارت:

کارت هویت:

یو اویایمه ماده :

ماده هفتاد و یکم:

قاضیان دپېژندنې د مخصوص کارت لرونکي وي چې شکل او محتوي يې دسترې محکمې لخوا برابر او ټاکل کېږي.

قضات دارای کارت هویت مخصوصی می باشند که شکل و محتوی آن از طرف ستره محکمه ترتیب و تعیین می گردد.

د مهر لرل:

داستن مهر:

دوه اویایمه ماده :

ماده هفتاد و دوم :

ستره محکمه ، داستیناف او ابتدایه محکمې ، دقضایه قوې اداري عمومي آمریت او دسندونو او وثیقو د ثبت ادارې هره یوه دمخصوص مهر لرونکي دي.

ستره محکمه، محاکم استیناف و ابتدایه، آمریت عمومی اداری قوه قضائیه و ادارات ثبت اسناد و وثایق هر یک دارای مهر مخصوص می باشند.

رسمي جریده

د قاضيانو او محکمو امنيت:

دري اويایمه ماده :

(۱) د کورنیو چارو وزارت اونور اړوند مراجع مکلف دي، د قاضيانو او اړوندو دفترونو او دمحمکو د ادارو امنيت تأمين کړي.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوي مراجع مکلف دي، دمحمکو قطعي فيصلې او قرارونه تطبيق کړي.

معاش :

څلور اويایمه ماده :

دستري محکمې غړي او قضايي مستشاران او د محکمو قاضيان داساسي قانون دپوسلو پنځه پنځوسمې مادې د حکم مطابق ، د مناسب معاش مستحق دي چې اندازه يې په اړوند قانون کې ټاکل کېږي.

امنيت قضات و محاکم:

ماده هفتاد و سوم :

(۱) وزارت امور داخله و ساير مراجع ذيربط مکلف اند امنيت و حفاظت قضات و دفاتر مربوط و ادارات محاکم را تأمين نمايند.

(۲) مراجع مندرج فقره (۱) اين ماده مکلف اند فيصله ها و قرار های قطعی محاکم را تطبيق نمايند .

معاش:

ماده هفتاد و چهارم :

اعضای ستره محکمه و مستشاران قضائی و قضات محاکم مطابق حکم ماده یکصد و پنجاه و پنجم قانون اساسی مستحق معاش مناسب بوده که اندازه آن در قانون مربوط تعیین می گردد.

رسمي جریده

۵۷

دشتمنی ثبتول:

پنځه او یایمه ماده :

د محکمو قاضیان اودسندونو او وټیډو د ثبت مسؤولین مکلف دي ، ددندې له اشغال څخه دمخه خپله منقوله او غیر منقوله شتمني ثبت کړي.

اختصاصي خپرونه :

شپږ او یایمه ماده :

(۱) ستره محکمه داخصاصي خپروني لرونکې ده.

(۲) دمحمکو قطعي فيصلې دواحدې قضايي روپې دعميم ، تحقيق او تتبع په منظور دستري محکمې دلزوم ديد له مخې تکثير او خپربري

د انفاذ نېټه :

اووه او یایمه ماده :

دغه قانون د توشېح له نېټې څخه نافذ او په رسمي جریده کې دې خپور شي. په نافذېدو سره یې

ثبت دارائی :

ماده هفتاد و پنجم :

قضات محاکم و مسؤولین ثبت اسناد و وثایق مکلف اند قبل از اشغال وظیفه دارائی منقول و غیر منقول خویش را ثبت نمایند .

نشریه اختصاصی :

ماده هفتاد و ششم :

(۱) ستره محکمه دارای نشریه اختصاصی میباشد .

(۲) فیصله های قطعی محاکم به منظور تعمیم رویه واحد قضائی ، تحقیق و تتبع طبق لزوم ديد ستره محکمه تکثير و نشر میگردد .

تاریخ انفاذ:

ماده هفتاد و هفتم :

این قانون از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر گردد. با انفاذ آن قانون

رسمي جريده

۵۸

تشکيلات و صلاحيت محاکم
منتشره جريده رسمي شماره
(۷۳۹) مؤرخ (۱۱) حمل سال
۱۳۷۰ هـ. ش و ساير احکام
مغاير آن ملغی پنداشته
ميشود.

د ۱۳۷۰ هـ. ش کال دوري د (۱۱)
نېټې په (۷۳۹) گڼه رسمي جريده
کې خپور شوی دمحمو
د تشکيلاتو او صلاحيت قانون او
دهغه نور مغاير حکمونه لغوه کڼل
کېږي.

اشتراك سالانه

در مرکز و ولايات : (۵۰۰) افغانی

برای متعلمین و محصلین با ارائه تصدیق، نصف قیمت

خارج از کشور (۱۵۰) دالر امریکائی

قیمت این شماره : (۵۰) افغانی

نمبر تیلفون دیجیتل : (۲۱۰۳۳۷۵)

تعداد طبع : (۵۰۰۰) جلد

**ISLAMIC REPUBLIC
OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE**

**OFFICIAL
GAZETTE**

**Law on the structure and
competencies of courts
of Islamic Republic
of Afghanistan**

Issue: No. 851

Date : 21/ May/ 2005

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**